"DIRVA" (THE FIELD)
Lithuanian Weekly
The only Lithuanian Newspaper in Ohio
Published Weekly in Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.

Yearly Subscription Rate:
In the United States $2.00
Canada and Mexico 2.50
Lithuania and other countries 3.00

D I R V A
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

DIRVA

"DIRVA" (THE FIELD)
Savaitinis Laikraštis
Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos B-vė
Vienatinis Lietuvių Laikraštis Ohio Valst.

Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Meksikoje 2.50
Lietuvoje ir kitose šalyse 300

D I R V A
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March

No. 48 CLEVELAND, OHIO PENKTADIENIS, LAPKR.-NOV. 29, 1935 KAINA 5c 47 20th YEAR (20-ti Metai)

Smarkųs Mušiai Etiopijoj Keliuose Frontuose

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

CLEVELANDE įsakyta paimti visus 35,000 vyrų ir moterų kurie yra šelpamųjų sąraše, ir pastatyti prie viešų darbų. Darbų projektai daugumoje užtvirtinti.

PLIENO ir geležies darbai Clevelande ir kituose miestuose pradėjo susilaukti didelių ir netikėtų užsakymų.

Nekurie plieno ir geležies darbų skyriai veikia tarp 85 ir 90 nuošimčių normalio, kas reiškia visai netoli 100 nuošimčių savo praktiškų galimybių darbą padaryti.

Užsakymai pradėjo eiti iš dviejų svarbių šakų — automobilių išdirbysčių ir geležinkelių.

Fordo išdirbystės vienos savaitės laiku nupirko 53,-000 tonų plieno plotvių.

Chevrolet automobilių išdirbystė paėmė 30,000 tonų.

Geležinkeliai pareikalavo 33,600 tonų bėgių, ir dar yra paklausimų del daugiau bėgių, taip kad gali pasiekti 141,200 tonų.

Atsirado dar ir trečias skubus reikalas. Valdžios viešiems darbams reikalinga įvairių plieno dalykų, ir iki Gruodžio 15 dienos turi buti patiekta apskaičiavimai.

Pirkimas padidėjo ir todel kad tikima plieno kainų pabrangimo nuo Sausio 1 dienos.

Toliau, Clevelandą labai palies pagyvėjimas prekybos su Kanada, dabar pasirašius Kanadai sutartį su Amerika prekybos padidinimui.

Detroit. — Automobilių gamyba taip pakilo kad dabartiniu laiku padaroma po arti 100,000 automobilių ir trokų į savaitę. 1934 metais tą pat savaitę pagaminta tik 13,000 automobilių.

Uniontown, Pa. — Arti 500 darbininkų gryžta į angliakasyklas, kuomet atsidaro Republic Steel Corp. kasyklos po kelių mėnesių stovėjimo.

Barberton, Ohio. — Ohio Insulator Co. dirbtuvės vedėjai atsisako tartis su savo darbininkais, kurie praeitą savaitę surengė smarkias riaušes ir muštynes prie dirbtuvės. Streikas tęsiasi nuo Rugsėjo 17 d.

IŠMUŠTA ŠIMTAI ITALIJOS KAREIVIŲ

Lapkričio 25 d. pranešimai sako kad dideliame susirėmime Italų su Etiopiečiais Juba srityje, Etiopiečiai tapo smarkiai sumušti. Italai panaudojo karo lėktuvus ir Etiopiečius tiesiog išnaikino, šimtai užmušta ir sužeista.

* * *

Addis Ababa, Lapk. 24.— Pati gamta stojo į pagalbą Etiopijai kare prieš Italiją, sako Etiopijos karo vadai, tikrindami kad Italijos puolimas iš pietų ir šiaurės tapo užkirstas bevelk nepereinamuose kalnų tarpuose. Sakoma kad didumą Italijos kariumenės kuri veržėsi pirmyn, dabar liko "įsispraudus" kalnuose aplink Makale, o kituose kalnuose sustojo antra Italų kariumenė, ėjus iš pietryčių.

Mušyje šiaurėj prie Makale Etiopijos kareiviai išmušė 300 Italijos kareivių.

Lapkričio 24 d. Etiopai užpuolę Italijos kareivius prie Makale, užmušė jų vadą, keloliką kareivių ir likusius išvaikė.

Iš kito fronto vėl atėjo žinia apie Italų sumušimą, kur jie turėjo bėgti palikdami daug negyvų.

ITALIJOJ UŽMUŠTA 82 ŽMONĖS

Roma. — Pietinėj Italijoj ir šiaurinėj Sicilijoj užklupo baisi audra, kurioje, su smarkiu lietum, padaryta dideli nuostoliai ir žuvo 82 žmonės. Tai turėtų buti pasarga Mussoliniui liauti karą....

Pelningiausia 'profesija'. Federaliai agentai iškelia aikštėn kad nesenai nušautas New Yorko raketierius "Dutch" Schultz pastarose šešiose savo gyvenimo savaitėse surinko $827,253. Tas reiškia per metus darė iki 6 milijonų dolarių biznio.

FANAŠAUJA TURTAMS GALĄ

Amerikos milijonierius J. P. Morgan, tik ką sugryžęs iš Europos, pareiškė kad Amerikoje į 30 metų pasibaigs privatiniai turtai, jeigu bent butų sumažinta valdžios išlaikymo išlaidos ir taksai.

Jau ir dabar, sako Morgan, kiekvienas šioje šalyje kas tik uždirba kiek pinigų, aštuonių mėnesių savo metinio uždarbio turi atiduoti valdžios užlaikymui.

ITALIJA GRĄSINA IR AMERIKAI

Roma. — Italijos vyriausybė pareiškė Amerikai pagrąsinimą, jeigu Amerika sulaikytų davimą Italijai aliejaus-gasolino, kas reikalinga karo vedimui prieš Etiopiją, Italija butų priversta to ieškoti kitur. Ir tada Italija bandytų "atsilygint" Amerikai atsisakymu imti tą prekę vėliau, po karo.

PRATĘSIA DRAUDIMĄ ALIEJAUS PRISTATYMO

Paryžius. — Mussoliniui pagrąsinus karu, ir abejonė ar bus galima sulaikyt Amerikos aliejaus pristatymą Italijai, Prancuzija ir Anglija nusprendė laikinai užtęsti draudimą pristatymo aliejaus-gasolino.

Italijos ambasadorius V. Cerruti Paryžiuje pareiškė kad draudimas įleisti Italijon aliejaus-gasolino gali reikšti karą Italijos prieš Angliją ir Prancuziją.

PRANCUZIJA SURUPINTA VOKIEČIAIS

Paryžius. — Žinios kad Vokiečiai turi 800,000 kareivių, arba 355,000 kareivių daugiau negu Prancuzija, labai surupino Prancuziją. Prancuzija tiki kad netrukus Vokiečiai turės milijoną vyrų po ginklu, ir tas verčia pačius Prancuzus rupintis labiau ginkluotis.

20 NAUJŲ KARDINOLŲ

Vatikano miestas. — Popiežius Pijus parinko dvidešimts naujų kardinolų, kurie bus pakilėti Gruodžio 16 d.

Tarp paskirtųjų nėra nei vieno iš Amerikos, ir nepaskirta Lietuvai kardinolas, nors buvo kalbama ir rašoma apie gavimą kardinolo Lietuvai.

ŽUVO 87 MEDŽIOTOJAI

Suv. Valstijose šį rudenį trumpu medžioklės sezonu sutiko mirtį 87 medžiotojai. Daug sužeista.

SUKILIMAS BRAZILIJOJE

Rio de Janeiro. — Komunistų vadovaujami sukilimai Brazilijoje pradėjo labiau plėstis. Sukurstyti kareiviai užėmė du miestus.

Geria daugiau vyno. Iš Prancuzijos pradėta įvežti į Ameriką daugiau vyno ir šampano. Tas parodo kad Amerikoje didėja vynų gėrimas.

KINIJOS DALIS JAU ATPLĖŠTA, PASIDUODA JAPONIJAI

Peiping. — Didelė dalis šiaurinės Kinijos, pusė tiek didumo kaip Suv. Valstijų plotas, atsiskyrė nuo visos Kinijos ir pasiskelbė autonomine valstybe, po vadovyste Yin Ju Keng. Jisai pasiveda Japonijos kontrolei.

GRAIKIJOS KARALIUS SUGRYŽO

Atenai. — Karišku laivu Lapkričio 24 d. parplaukė į savo tėvynę Graikijos karalius Jurgis II užimti savo sostą, nuo kurio jis buvo pavarytas apie 12 metų atgal. Žmonės pasitiko karalių labai džiaugsmingai ir iškilmingai. Daugybė tų kurie padėjo karalių išvyti, dabar džiaugėsi kad jis sugryžo. Iš tautinio muzejaus buvo atnešta karališkas vainikas, kur jis buvo padėtas laikyti.

Taip tai, Graikija ieškodama gerovės, pakeitė savo valdžią atgal į tokią kokia seniau išrodė negera.

Žmonės vis mano kad valdžia gali jiems viską duoti. Juk patys žmonės valdžią šeria, ar ji butų monarkiška, ar "demokratiška".

LEWIS ATSISTATYDINO

Washington. — John L. Lewis, Unted Mine Workers (angliakasių unijos) prezidentas, atsistatydino iš Amerikos Darbo Federacijos vice prezidento vietos. Jis nesutinka su Federacijos prezidentu Green darbininkų organizavimo reikalu. Lewis nori kad butų organizuojama visi be atodairos, Green nori tik paskirų darbo šakų darbininkus.

BEDARBIAI IR NEGALINTIEJI DIRBTI

Žurnalo "Nation's Business" redaktorius M. Thorpe tikrina kad kalbos apie 10,000,000 Amerikoje esančių bedarbių yra tik taip sau spėjimas. Jeigu yra 10 milijonų bedarbių, aštuoni milijonai iš jų yra tokie kurie negali dirbti.

Lai buna ir taip, bet tie aštuoni milijonai reikalinga maitinti. Jie gali vieni buti jau perseni, kiti šiaip neturinti sveikatos ir netinkanti darbui, o yra biednų darbininkų šeimose.

PELNAI NUO GASOLINO TAKSŲ

Suv. Valstijose kas metą taksų už gasoliną valstijos surenka didelius milijonus dolarių. Paveizdan, dvidešimts pirmaeilių valstijų pernai surinko tokių taksų virš $265,000,000. Vietomis taksai yra tik 2 centai nuo galiono, kitur gi net 7 centai. Šie pinigai daugumoje išleidžiami kelių dirbimui ir taisymui.

Dar kitus milijonus dolarių gauna federalė valdžia.

ŽADA BUSTI SU ITALIJA PREKIAUJANČIUS AMERIKONUS

Washington. — Spalių mėnesį buvus didelė prekyba su užsieniu parodo kad nekurie eksporteriai ignoruoja valdžios nustatytą neutralumo programą ir daro biznį su Italija. Paveizdan, Spalių mėnesį daryta biznio su Italija už $6,-821,300, net $2,025,579 daugiau negu Rugsėjo mėnesį. Gabenama karui reikalinga medega, nors Amerika tai draudžia. Valdžia sako žada bausti tuos kurie neprisilaikys patvarkymų.

Vokiečiai Persekioja Katalikus

Berlinas. — Naziai darė kratas pas katalikų pralotą Banasch ir sako areštavo jį ir jo padėjėją. Hitlerio valdžia slepia tą savo pasielgimą.

Judėjimas prieš Nazius Vokietijoje Eina

Amerikoj viešinti Švedė teisininkė Sonja Branting, iš Stockholmo, tikrina jog Vokietijoje smarkiai auga judėjimas prieš Hitlerį ir jo nazizmą.

Ji ragina Amerikonus išeiti su reikalavimu perkelti 1936 metų Olympijadą iš Berlino į kurią kitą šalį.

BULVIŲ DERLIUS

Ohio valstijoj bulvių derlius šymet numatyta 12,-340,000 bušelių, prieš penkių metų bendrą 10,709,000 bušelių derlių kasmet.

Maine valstija šymet turės bulvių 38,000,000 bušelių, prieš 55,200,000 bušelių derlių pernai.

Visoje šalyje šymet bulvių bus 12,000 bušelių mažiau negu numatyta Spalių 1 dieną, už tai bulvės pabrango.

UŽMUŠTA 117 ŽM.

Sekmadienį, Lapkričio 24 d., visoje šalyje automobilių nelaimėse sutiko mirtį 117 asmenys.

New Yorko valstijoj per šių metų pirmus devynis mėnesius automobilių nelaimėse užmušta 1,688 žm.

GAZAS IŠ DOBILŲ?

Minneapolis, Minn. — Du jauni studentai Macalester kolegijoje sako išradę budą gaminimui degančio gazodujų iš baltų dobilų, kurių auga visomis pusėmis. Jie tikrina kad iš dobilų darytas gazas galima bus naudoti pečiams kurinti ir atsieis pusiau pigiau negu dabar vartojamas komercinis gazas.

Iš tų dobilų, be gazo, dar galima turėti medaus, padaryti alkoholį ir acetoną.

Dovilų gazas esąs karštesnis negu naturalis gazas.

New Yorko mieste tebesama dar 20,000 arklių ir 600 arklydžių jų sutalpinimui.

Kodel Sustabdyta Kr.-Demokratų ir Liaudininkų Partijos

Kaunas. — Jau kuris laikas valstiečių liaudininkų ir krikščionių demokratų partijos savo veikimą pradėjo vystyt valstybei kenksminga linkme. Ta veikla ypač pagyvėjo per paskutinius ukininkų neramumus Suvalkų krašte. Valstiečiai-liaudininkai buvo tiek suinteresuoti vykusiais neramumais jog jų centro komitetas į neramumų ir streiko vietas siuntė savo atstovą, kuriam gryžus centro komitetas susirinko posėdžiui svarstyti savo atstovo raportą apie streiką ir gyventojų nuotaiką. Be to, valstiečių-liaudininkų centro komitetas rupinosi teikti pašalpų per streiką nukentėjusiems, o tose vietose kur veikė valstiečių-liaudininkų kuopos, buvo daugiausia išplatinta atsišaukimų, "Broliai Ukininkai", kurstančių ukininkus prieš vyriausybę. Taip pat yra tikrų žinių kad kai kuriose vietose (Jeznas, Šakiai) valstiečiai liaudininkai yra sudarę su komunistais vadinamą "priešfašistinį" frontą, o kitose vietose buvo vedama derybos tokiam frontui sudaryti.

Taip pat ir krikščionys-demokratai stengėsi pasinaudoti Lietuvos vidaus sunkumais. Jų iniciativa buvo pagamintas vadinamas memorandumas Respublikos Prezidentui, kuris paskui centro komiteto buvo multiplikuotas ir siuntinėjamas propagandos tikslais oficialiai neegzistuojantiems skyriams kitiems privatiniams asmenims.

Surinkę pakankamai medegos apie valstiečių-liaudininkų ir krikščionių demokratų veikimą, kenksmingą tautai ir valstybei, ir konstatavę, kad Lietuvos valst.-liaudininkų partija ir krikščionių demokratų partija skleidžia nerimą, kursto gyventojus prieš esamą vyriausybę, kaip gyvu žodžiu, taip platindamos per savo skyrius ir per savo patikimus asmenis įvairius kurstančio pobudžio atsišaukimus, ragindamos ukininkus toliau tęsti streiką ir priešintis valdžios atstovams, vidaus reikalų ministerijos organai kreipėsi į karo komendantą, kuris, pagal ypatingus valstybės apsaugos įstatymus, valstiečių-liaudininkų ir krikščionių-demokratų partijų veikimą nutarė sustabdyti visam karo buvio metui.

Partijų veikimas sustabdytas visoje Lietuvoje. "L.A."

Susekta Ukininkų Kurstytojai

Kurstė Komunistai, Jaunos Žydelkaitės. Pas Jucs Rasta Kurstanti Atsišaukimai

Kaunas. — Nors ir mažai tėra Lietuvoje komunistų, nors ir mažai kas Lietuvoje pritaria komunizmui, tačiau Lietuvos komunistų partija, nors ir neskaitlinga, stengiasi išnaudoti ir mažiausias progas savo agitacijai. Ikišiol komunistų akys buvo nukreiptos tiktai į miesto ir kiek mažiau į žemės ukio darbininkus. Tačiau, pastaru laiku komunistai iš kailio nerdamiesi pradėjo kiršinti ir musų ukininkus. Jau spaudoje buvo rašyta kad komunistai surašė savotiškus ukininkų reikalavimus ir juos savo atsišaukimais platina tarp ukininkų, kuriems, be ko kita, siulo reikalauti šaukti demokratinį seimą.

Surasta Atsišaukimai

Sekdamas svarbiausius ukininkų kiršintojus, valstybės saugumo departamentas išaiškino pas ką yra slepiami komunistų atsišaukimai.

Spalių 30 d. valstybės saugumo policija padarė kratą pas Juozą Gvildenį, stalių, gimusį 1912 metais, Šakių apskrityje, gyvenantį Kaune. Kratos metu pas Gvildį rasta spinta prigrusta įvairių komunistinių spausdinių, viso apie 20,000 egzempliorių; 199 lapai įvairių rankraščių, skirtų komunistų laikraščiams ir atsišaukimams, pilnas portfelis komunistinių spausdinių; sofos viduje buvo paslėptas primitivus, naminio darbo rotatorius atsišaukimams dauginti. Be kitų atsišaukimų pas Gvildį rasta daug atsišaukimų tokių: **"Perskaitęs duok kitam, nesakyk iš kur gavai. Suvalkijos valstiečių streiko vykdomojo komiteto atsiašukimas į visos Lietuvos Valstiečius".**

Pažymėtina kad komunistai šį atsišaukimą pasirašė kaip **"Suvalkijos valstiečių streiko vykdomasis Komitetas".**

Žydelkaitės Komunistės

Tą pačią dieną Kaune gatvėje buvo sulaikyta Ete-Leja Videlvskytė, gimus 1918 metais Vilkijoje, siuvėja, gyvenanti Kaune. Videlvskytė su savim gatvėj turėjo pilną portfelį komunistinių atsišaukimų, apie 500 egz. Jos kambaryje buvo surasti dar du rišuliai, kuriuose buvo apie 400 egz. komunistinių atsišaukimų.

Spalių 31 d. Vilijampolėje (Kauno priemiestyje) sulaikyta siuvėja Mašė Aroliauskaitė, gimus 1919 metais Merkinėje. Kratos metu pas ją buvo rasta apie 2,000 egz. įvairių komunistinių spausdinių ir plakatų.

Žydai Komunistai

Tą pat dieną buvo suimti dar du komunistų agentai: Chaimas ir Movša Gurvičai. Pas juodu taip pat rasta inkriminuojančios medegos. Movša Gurvičas už komunistinį veikimą jau buvo baustas karo lauko teismo 7 metais sunkių darbų kalėjimo. Paskutiniu metu jis buvo laikomas policijos priežiuroje Prienuose, bet vis ir ten neiškentė neveikęs.

Pažymėtina kad pas Juozą Gvildį, Etę-Leją Videlvskytę ir Mašę Aroliauskaitė **rasta tų pačių komunistinių spausdinių.**

Kita Komunistinė Medega

Be jau nurodyto atsišaukimo į ukininkus, sulaikytų komunistų spausdinių tarpe rasta dar šie atsišaukimai:

1. Lietuvos komunistų partijos centro komiteto atsišaukimas: **"Lietuvos socialdemo-**

(Pabaiga ant 5-to pusl.)

PITTSBURGH

RENGIAMA DIDELIS GRAŽUS VAKARAS

Pittsburgho Lietuvių Draugijų komitetas pakeičia rengimą vakaro sukėlimui lėšų padengimui savo delegato, Petro Pivarono, kelionės į Pasaulio Lietuvių Kongresą. Nustatyta tas vakaras rengti sekmadienį, Gruodžio 8 d., apie kurio visą tvarką ir programą bus pranešta vėliau.

Tiek tik galima iškalno pranešti kad į šį parengimą pasižadėjo atvykti iš Clevelando "Dirvos" redaktorius, K. S. Karpius, buvęs delegatu Pasaulio Lietuvių Kongrese, ir įžymus Amerikos tautininkų veikėjas, Adv. Nadas Rastenis.

Dalį muzikalio programo sudarys vietiniai, o kitą dalį — Clevelando artistai.

Reporteris.

YOUNGSTOWN, O

KONCERTAS IR LIETUVOS IŠDIRBINIŲ PARODA

Lietuvių parapijos klebono Kun. E. Šteigmano pasidarbavimu Youngstowne rengiama Lietuvos išdirbinių paroda ir gražus koncertas šio šeštadienio vakare, Lapkričio-Nov. 30 d., Šv. Pranciškaus parapijos salėje. Rengia Šv. Pranciškaus Klubas.

Tuos išdirbinius parvežė iš Lietuvos "Dirvos" redaktorius K. S. Karpius, taigi matysite pačių naujausių, gražių išdirbinių medžio, molio, gintaro, audimo, piešinių ir tt. Kiekvienam Lietuviui verta pamatyti tai ką jaunoji Lietuva moka pasidaryti! Matysit ir Lietuviškas kankles ir girdėsit jų muziką, ko dar čia rodos niekad negirdėta.

Muzikalį ir dainų programą sudarys vietos ir Clevelando įžymiausi artistai. Prakalbą apie Lietuvą pasakys "Dirvos" redaktorius K. S. Karpius.

Taigi, vietos ir apielinkės Lietuviai, pasinaudokit šia proga, atsilankykit į Šv. Pranciškaus Lietuvių parapijos salę, 923 Shehy street. Pradžia 7 val. vakaro, taigi nevėluokit, nes nematysit dalies programo. Programas bus neilgas, ir po programo šokiai. Muzikantai bus iš Clevelando. Įžanga į tą vakarą tik 25 centai.

Kviečia Rengėjai.

BOSTON, MASS.

JACK SHARKE NUGALĖJO NEGRĄ

Lietuvis buvęs pasaulinis kumštininkų čampionas, Jack Sharkey-Žukauskas savo pažadą gryžti į kumštynių areną išpildė. Jis jau turėjo pirmas kumštynes po ilgokos pertraukos, Boston Garden arenoj, 23 d. Lapkričio, su jaunu smarkiu negru, Eddie Winston, iš Hartford, Conn.

Kumštynė buvo ypatinga — Šarkis savo priešą išmušė pačiame pirmame raunde, nors buvo nustatyta 10 raundų.

Publika, kurios buvo į 12,000 iš to nepasitenkino, pradėjo rėkauti jog tai buvę taip "sutaisyta" kad negras pralaimėtų. Refery sakė kad Šarkis laimėjo kaip reikia, ir skelbė kumštynes baigtomis. Vienok žiurėtojai buvo nepatenkinti.

Tada teisėjai, sutikę priimti Šarkio pasiulymą, leido kumštynes išnaujo pradėti. Dalyviai sugryžo į savo sėdynes.

Prasidėjo kumštynė išnaujo. Šį sykį Šarkis parmušė negrą viduryje antro raundo.

Tose kumštynėse dalyvavo ir kitas Lietuvis, Joe Uždavinis, kurį sumušė Airis.

Dalyvavęs.

J. ŽEMANTAUSKAS
Viešas Notaras
Užrašo "Dirvą", "Vienybę" ir kitus tautinius laikraščius,
130 CONGRESS AVE.
WATERBURY, CONN.

S. L. A. Nariai Tėmykite

Musų komunistai su socialistais sudarė savo "bendrą frontą" Susivienijimo užgrobimui, su kuo visai nesislepia. Iš laikraščių matom jų užsimojimus.

Tautininkai taip pat sudarė savo kandidatų sąrašą, ir garsina savo kandidatus. Nieko tame nepaprasto, politikoje kiekviena partija stato savo ištikimus žmones, lenktyniuoja, ir kas laimi tas užima vietas. Tas pats ir musų Susivienijime. Pamažu susigrupavo nariai ir varo savotišką lenktyniavimą. Nieko blogo jei tas lenktyniavimas yra švarus. Iš to net SLA. nariams yra naudos, turi progos pažinti musų darbuotojus, nes kiekviena grupė savus kandidatus perstato nariams, iš kurių nariai gali pasirinkti tinkamiausius asmenis sulyg savo skonio ir balsuoti už juos į SLA. viršininkus.

Kas stovi socialistų-komunistų vajaus priešakyje man nesvarbu. Tautininkų viso darbo priešakyje tapau pastatytas aš, kaipo vedėjas S.L.A. Sargybos komiteto, ir tuomi aš nesislepiu, tą gerai žino ir musų opozicija. Neskaitau tai sau jokiu prasikaltimu, ir niekas rodos kaip man taip ir kitiems nariams primesti negali, ar tą vietą užimu aš ar kas kitas joje butj.

Bet kad atsirado dar viena grupė, kuri yra pasislėpus po vardu "SLA. Vyriausias Koalicinis Komitetas iš 21", kuris paskelbdamas savo kandidatų sąrašą kitų grupių pastatytus kandidatus paliečia ne visai švariu budu, tai reikia šis-tas pasakyti.

Toje kandidatų grupėje yra ir mano vardas įdėtas, todel aš noriu pareikšti SLA. nariams kad aš su tuo sąrašu nieko bendro neturiu, nors yra taikoma tuomi mane diskredituoti, primesti man tas darbas, nes iš po mano panosės laiškai į SLA. kuopų viršininkus yra išsiuntinėti.

Aš turiu pareikšti jog aš nekandidatuoju į jokią SLA. viršininkų vietą ir prašau visus SLA. narius balsuoti tik už sekančius kandidatus:

Balsuokit už šį Tautinį Kandidatų Sąrašą

Prezidentu .....ADV. NADAS RASTENIS,
Vice Prezidentu .....ADV. ANT. O. ŠALNA,
Sekretorium .....M. J. VINIKAS (dabartinis)
Iždininku .....ADV. J. S. LOPATTO,
Iždo globėjais ..... ST. MOCKUS, J. ZALATORIUS,
Daktaru kvotėju .....DR. S. NAIKELIS.

A. B. STRIMAITIS, SLA. Sargybos Kom. Pirmin.

BOLŠEVIKŲ-SOCIALISTŲ CENZURA SUSIVIENIJIMO ORGANE

Susivienijimo nariai jau mažė ir skaitė SLA. organe "Tėvynėje" paskelbtą bolševikiškai-socialistišką cenzurą organo redakcijai. Socialistas Dr. Montvidas ir komunistas J. Miliauskas nepamatuotai išbara "Tėvynės" redaktorių ir verčia jį nedėti į SLA. organą jokių straštų kuriais svarstoma Amerikos Lietuvių tautiniai reikalai. Leidžia dėti tik tokius rašius kurie tarnauja tik socialistams ir bolševikams, kuriuos jie tituluoja "pažangiais".

Kad išbraukus iš SLA. organo visokį Lietuvybės ir tautiškumo požymį, jiedu liepia redaktoriui išmesti iš "Tėvynės" Didžiojo New Yorko Lietuvių veikimo aprašymo skyrių, tuo pačiu išmetant ir kitų kolonijų Lietuvių veikimo aprašymus, kurie irgi ne kas kitas kaip "vietiniai reikalai" kur laikraštis skaitomas.

Vadinas, "Tėvynė" paliekama tik tokiu laikraščiu kokis negalės buti įdomus plačiajai Amerikos Lietuvių visuomenei, del to kad jame bus vien tik techniniai SLA. reikalų aprašymai ir nieko kita. Jau negana kad sumažino musų laikraštį ir susiaurino jame vietą Amerikos Lietuvių reikalams, bet dar ir visai uždaro jo skilis tiems reikalams.

Ta bolševikiška-socialistiška cenzura uždraudžia "Tėvynės" redaktoriui kelti viešumon ir paaiškinti SLA. nariams partijų vadų konspiracijas užkariauti Susivienijimą. Ji bara ir kaltina redaktorių kam jis nušvietė "Tėvynės" nr. 39-me visai ne nario, kenksmingą musų Susivienijimui komunistų partijos vado Bimbos pasiulymą socialistams susitarti užkariauti SLA. Aišku kad organas dabar negalės ginti organizacijos reikalų net nuo konspiracijų kokias daro prieš SLA. visai svetimi gaivalai, ne Susivienijimo nariai.

Kalbami du Apšvietos Komisijos nariai, net įpagrindinius SLA. principus minėdami, aplenkia ten įbrėžtus žodžius kad tik **doro elgesio ir garbės verti Lietuviai tegali buti S. L. A. nariais.** Jiedviem net S. L. A. principuose nurodomi "dori ir garbės verti Lietuviai" yra baisus, del to ir vengia tuos žodžius minėti! Bandydami apsiausti save neva tolerancijos ir pažangos skraiste, tiedu cenzoriai šaukia: "Mes reikalaujame kad atgaleivių ir jų organizacijų garbinimas ir reklamavimas SLA. lėšomis butu sustabdytas musų organe."

O prieš tai jie aiškiai pasako kad tie "atgaleiviai" — tai tautiškos srovės žmonės ir jų organizacijos: Tai kokią "toleranciją" įvedama tautinės fraternalės Lietuvių organizacijos organe! Kas ne komunistas, ne socialistas tas "atgaleivis" ir tokiam nėra vietos SLA. organe! O toki žmonės kurie nei piršto neprikišo prie SLA. auklėjimo, ir dar net jį griovė (komunistas Miliauskas) dabar nusprendžia kad musų organas nieko nerašytų apie doro **elgesio ir garbės vertus Lietuvius.** Štai ko susilaukėm, gerbiami SLA. nariai!

Ar nesuprantate del ko dedama ši cenzura SLA. organui? Štai del ko: **socialistų vadai susitarė su bolševikų vadais užkariauti Susivienijimą. Tat pirmiausia reikia uždaryti organo skiltis kad tie veikėjai kurie Susivienijimą sukurė ir jį augklėjo, negalėtų viešai pasireikšti ir apie pavojų dorus narius persergėti. Raudonieji žino kad kol organas stovės organizacijos sargyboje tol jie neįstengs grąžinti į organizaciją buvusio prieš Chicagos seimą bolševikiško teroro, neįstengs suruošti SLA. pražuties, kad paskui pasidalinus organizacijos turtą.... Štai kodel cenzura!**

Ar tylės SLA. nariai matydami šitokias bolševikų ir socialistų užmačias? Ar nepareikalaus Susivienijimo kuopos nuimti cenzurą nuo "Tėvynės"? Juk dar turime daug S. L. A. draugų ir pritarėjų kuriems SLA. išlaikymas ir gerbuvis rupi. Jie turi tuoj sukrusti ir veikti.

SLA. SARGYBOS KOMITETAS.

J. A. URBONAS
"Dirvos" Agentas Daytone
534 Michigan Ave. Dayton, O.

SENIAU

Lietuvos kariumenės sargyba Kovo 18 d. 1919 metais, prie Amerikos Suvienytų Valstijų misijos, atvykusios į Lietuvą ir apsistojusios Kaune, "Lietuvos" (Metropolio) viešbutyje. Kairėje (be milinės) matosi kareivis Pranas Eimutis, kurį Vokičėiai, puldami Amerikos misiją, nužudė šioj sargyboj.

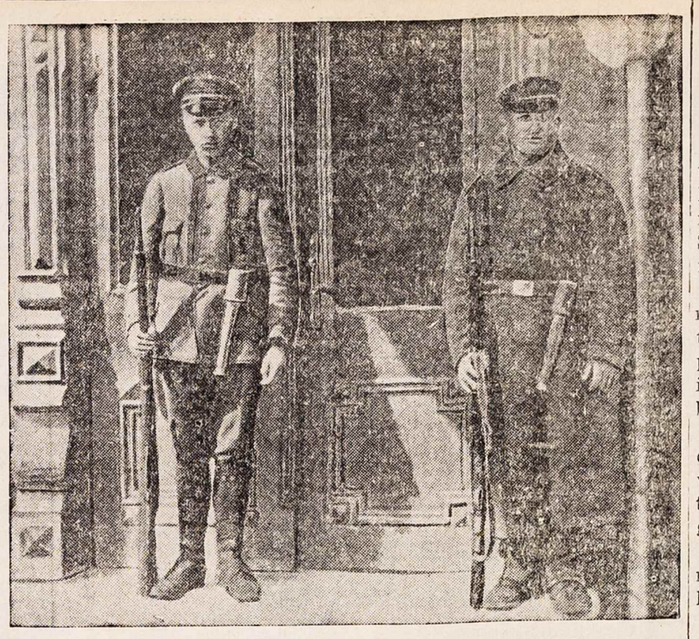

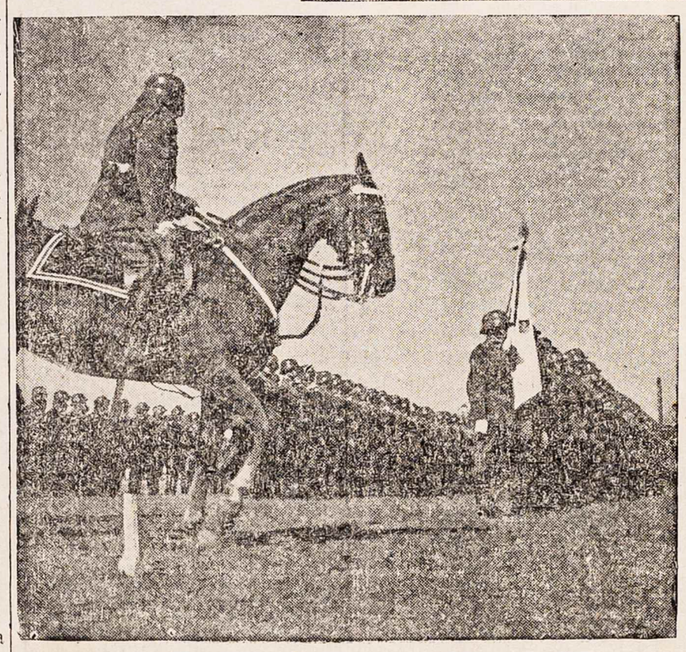

—DABAR

Puikiai išrodą Lietuvos kareiviai, išrikiuoti Kariumenės parade. Gražus, gerai aprengti vyrai, puikus, smarkus žirgai — tai šių dienų Lietuvos kariumenė ir musų tautos garbė.

WINNIPEG, Kanada

ATSIŠAUKIMAS Į WINNIPEGO L. D. PAŠALPINĖS DR-JOS NARIUS

Paskutiniu laiku daug Winnipego Lietuvių Darbininkų Pašalpinės Draugijos narių yra išvažinėję į įvairias Kanados provincijas ir ten apsigyvenę, vieni laikinai, kiti ilgesniam laikui, tokiu budu atsiskyrė nuo savo draugijos. Likę paviniais nariais negali žinot draugijos tarimų, taip pat negali perduoti savo sumanymų draugijai. Iš tos priežasties liko atsitolinę visai nuo draugijos veikimo. Kai kurie ir visai nutraukė su organizacija susisiekimą, nepaduodami savo vėliausį antrašą. Draugija negali žinoti kur narys randasi ir negali pranešti nei apie organizacijos reikalus, o pats narys organizacijos reikalais nepasirupina, kas atneša organizacijai ir pačiam nariui daug žalos.

Draugija sulyg savo įstatymais reikalauja iš kiekvieno savo nario tam tikrų privalumų.

Gerbiami nariai, turiu jums pranešti kad palengvinimui tų visų reikalų, ypač provincijoje gyvenantiems nariams, draugijos narių susirinkime diskusuojant prieita prie nuosprendžio kad reik susivienyti į vieną organizaciją su Toronto Sunų Dukterų Pašalpine Draugija, sudarymui vienos tvirtos pašalpinės Lietuvių draugijos Kanadoje.

Tas valdybos iškeltas sumanymas buvo susirinkime vienbalsiai priimtas ir valdybai pavesta susisiekti su Toronto draugija pasitarti apie galimybes susijungti.

Susijungus, daugiau galėtume nuveikti organizacinio darbo, ir didelis palengvinimas butų provincijoj gyvenantiems asmenims priklausyti prie organizacijos.

Šiuomi kreipiuosi į jus visus provincijoje gyvenančius narius kad išreikštumėt savo nuomonę čia pakeltais klausimais.

Taip pat prašau visų gyvenančių provincijoje narių atsišaukti į draugiją, ypač tų kurie visai nutraukė ryšius su draugija, nes sprendžiant susijungimo klausimą bus reikalinga kiekvieno pilnateisio draugijos nario "balsas", vardas ir adresas.

Toliau, pasistengkit pasirupinti savo narystės teisėmis apsimokėkit nario mokestį, nes nekurie jusų tapot suspenduoti ir keli jau turit buti išbraukiami iš narių tarpo.

Kurie nariai esat sunkioje ekonominėje padėtyje ir neišgalit atsilyginti draugijai, ti atsikreipkite į draugiją su pasiaiškinimu, ir draugija žino ką su tokiu nariu daryti, ne vieno nenori apleisti.

Visi nariai privalo žinoti kad kurie neprisiųs savo adreso i neatsilygins savo duoklių draugijai tokie nariai savaimi nustos balso spręsti apie draugijos susijungimą ir nustos teisių gauti naudą iš tokio susijungimo.

Visais draugijos reikalais rašykit pirmininkui: J. Paliliunas, 400 Bannatyne ave., Winnipeg, Man.

Siunčiant nario mokestis, čekius ar money orderius siųskit finansų sekretoriui: A. Urbon 463 Magnus ave., Winnipeg .

Lietuvos Degtinė Kitur

Kaunas. — Grupė Australijos prekybininkų teiraujasi Lietuvos atitinkamose įstaigose del Lietuviškos eksportinės degtinės, kuriai galėtų rastis labai plati rinka visoj Australijoj.

Jau kiek seniau šios degtinės nemažas kiekis buvo išvežtas į Suv. Valstijas, kur musų degtinė įgijo labai gerą vardą. "L.A."

RUSIJA PIRKS IŠ LIETUVOS DAR DAUGIAU

Kaunas. — Gauta žinių kad 1936 metais Sovietų Rusija žada pirkti Lietuvoje įvairių produktų, gyvulių, kiaulių, pramonės gaminių ir tt. už penkis milijonų litų daugiau negu pirko šymet.

DETROIT

SUSIĮDOMAVO LIETUVA

Edvardo Aksomaičio, 14 metų amžiaus mokinio, motina, Ona Aksomaitienė, įdavė jam Angliška kalba rašytų straipsnių apie Lietuvą iškarpas iš "Dirvos", kur liečia Lietuvių tautą ir istoriją. Edvardas nusinešė į savo mokyklą, Catholic Central High School, Blessed Sacrament parapijos mokykla, ir parodė kitiems mokiniams. Ten lankosi apie kenketas Lietuvių. Šioje mokykloje lankosi ir labai pažymių turtingų Detroito piliečių vaikai.

Mokyklos vedėjas, kunigas tas iškarpas pamatė, pasiėmęs su įdomumu perskaitė, sako iš to patyrė apie tautą apie kurią labai mažai žinojo, ir pageidavo kad Edvardas atneštų jam ir daugiau medegos apie Lietuvos istoriją.

Tada p. Aksomaitienė pasiryžo kreiptis į "Dirvą" ir parupinti tai mokyklai istorinių raštų apie musų tautą ir jos praeitį.

Poni O. Aksomaitienė daug dirba pakėlimui Lietuvių vardo Detroito visuomenės akyse. Ji kiek išgali tiek prisideda prie tokių didelių dalykų kaip Michigan Valstijos Paroda, atstovaudama Lietuvius. Už tai ji sulaukė labai gražių padėkos laiškų iš rengėjų.

Detroito Žiedas.

PASIKORĖ APVOGTAS SENUKAS

Latrobe, Pa. — Lapkričio 22 d. rasta pasikoręs po medžiu netoli kasyklos Jonas Krayskis, 67 metų senukas, kuris metai laiko atgal buvo apvogtas: iš jo namų iš skrynios buvo išvogta visos jo gyvenimo sutaupos, $1,200, ir buvo likęs be jokio pasilaikymo sohatvėje.

☞ 3 CENTAI ☜

Rašydami "Dirvos" Redakcijai arba Administracijai kokius paklausimus visada įdėkite 3c pašto ženklelį atsakymui.

APIE MIRŠTANČIUS AMERIKOJE LIETUVIUS

Amerikon suvažiavusių Lietuvių, kurie čia išgyveno po kelis desėtkus metų ir nuseno, miršta gana dikčiai. Per visas Suv. Valstijas kas savaitė numiršta po keliolika.

Reiktų kad apie juos kas parašytų laikraščiuose. Tik retais atvejais apie mirimus teparašoma, o daugelis numiršta ir užkasami kapinėse amžinai be jokio suminėjimo spaudoje.

Jie gyvi budami turėjo daug draugų ir giminių čia ir Lietuvoje. Tie visi mielai nori žinoti apie savus draugus-gimines, gyvus ar mirusius.

Taigi reikėtų kad kiekvienas miręs Lietuvis butų aprašomas laikraščiuose.

Aprašant, reikia paduoti kuopilniausias žinias apie velionį. Štai kas maždaug reikalinga:

1. Vardas, pavardė,
2. Amžius,
3. Kokiuose miestuose gyveno Amerikoje;
4. Kada atvažiavo Amerikon;
5. Likus velionio ar velionės šeima;
6. Iš kur paeina iš Lietuvos (pilnas padavimas: parapija, kaimas, apskritis).

Šitokia informacija bus naudinga visais atžvilgiais: apie velionį sužinos ir jo draugai gyveną Amerikoje, kurie kartu augo, bet po išvažiavimo į šią šalį nesimatė; sužinos iš to paties kaimo paeiną žmonės, ir Lietuvoje gyvenantieji žinos kad jų toks ir toks pilietis jau persiskyrė su šiuo pasauliu.

"Dirva" mielai priims tokius aprašymus apie mirštančius Amerikos Lietuvius, be jokio primokėjimo. Nesvarbu ar velionis buvo "Dirvos" skaitytojas ar ne. **Redakcija.**

DEGTINĖS PARDUOTA UŽ 17 MILIJONŲ

Kaunas. — Centralinio statistikos biuro žiniomis, šymet per 9 mėnesius išviso degtinės įvairaus stiprumo parduota 2,961,197 litrai už 17,305,121 lt.

Pernai tuo pačiu metu buvo parduota 3,022,718 litrų už 17,899,793 litus. Per paskutinius trejus metus kasmet degtinės mažiau išgeriama.

Per 9 mėnesius šymet visos 22 veikiančios įmonės vyno pagamino 243,600 litrų (pernai 429,800 litrų).

Per 9 mėnesius šymet vyno parduota 361,200 litrų, o pernai — 426,100 litrų. "L.A."

SMUIKOS

SMUIKOS, senos ir naujos, už mažiausį įmokėjimą, jei norima. Didžiausias pasirinkimas visokių didumų ir kainų. Kreditas ilgam laikui. Taipgi strunos, dėžės ir visos reikmenys. (52)

Schmidt Brothers & Co.
Violin Makers
Room 302 Frederick Bldg.
2063 EAST FOURTH ST.
Tarp Euclid ir Prospect Aves.
Cleveland, Ohio.

KALĖDŲ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKO SEKANČIU LAIVU
GRIPSHOLM — Gruodžio 7

Žemos Ekskursijoms Laivakorčių Kainos

Tarp Švedijos ir Klaipėdos plaukioja 1934 m. statytas moderniškas laivas "MARIEHOLM". Platesnes informacijas teikia ir parduoda laivakortes visi musų autorizuoti agentai, taipgi visi musų skyriai.

SWEDISH AMERICAN LINE
21 State St. New York, N. Y.

K. S. Karpius

"DIRVOS" REDAKTORIAUS K. S. KARPIAUS

Kelionė Lietuvoje

IR KITOSE ŠALYSE

(Tęsinys iš pereito num.)

ANTRA KONGRESO DIENA

RUGP. 12 d. — Šiandien posėdis prasideda pavėluotai, nes po praeitos nakties vaišių, iš kurių didumą delegatų parėjo saulutei tekant, ne visi suskubo laiku į posėdį susirinkti.

Posėdyje pradeda jau girdėtis musų komunistų delegatų balsai — jie nori kalbėti prie dienotvarkės, bet patys neprisilaiko tvarkos, Rodo savo norą pasireikšti kad jie tokie yra, ir nori pabandyti savo iškalbumą.

Buvo pasiulyta rinkti Kongreso komisijas; komunistai siulė rinkti po devynis atstovus į įvairias komisijas, nes Kongreso prezidiumo buvo nuspresta rinkti po 7, kurie ir buvo numatyti, taigi komunistai pasiulydami darinkti dar po du narius, tikėjosi ir jie galės patekti, ir patys save persistatinėjo. Tas jų siulymas atmesta, bet jie vistiek perstatė savo žmogų kaipo aštuntą, ir rinkta iš aštuonių, tačiau komunistai nieko nepešė. Jų tikrųjų delegatų buvo tik keturi, ir dar apie 3 ar 4 prie jų šiaip prisidėjo arba buvo įgalioti atstovauti komunistų pusę kurie šiaip sau į Lietuvą važiavo.

Buvo paskirta komisija mandatų patikrinimui. Sekė paskaitos Prof. Z. Žemaičio ir Prof. Raulinaičio.

Komunistas Abekas reikalavo kad butų duota diskusijos kožnai paskaitai panagrinėti. Sutikta leisti apkalbėti tam tikrus klausimus po 10 minutų.

Ateina pietų laikas. Kokios buvo komisijos išrinktos, jos pasiskirstė darbais ir savo patvarkymus patieks kituose posėdžiuose, o visi delegatai buvo pakviesti aplankyti muzejus.

Išeidami iš teatro, Vitaitis ir aš susitinkame musų senus pažystamus, J. O. Širvydą su žmona, kurie net iš Južintų buvo atvažiavę į Kauną. Kartu ėjom į muzejus — meno ir karo, kurie tik ką buvo įrengti, ir pasinaudojom proga plačiau pasikalbėti. Pp. Širvydai žadėjo sekančią dieną iš Kauno išvažiuoti.

Lankėme naujojo muzejaus meno skyrių ir Lietuvos baldų bei audinių parodą. Tiesiog buvo nuostabu matant tokius puikius išdirbinius kaip namams baldų ir patiesalų, kurie tuli maža kuo skyrėsi nuo puikiųjų garsių pasaulinių kilimų. Ką tie Lietuvos žmonės moka! Kiek jie pažingėję! Smagu, malonu į tai žiurint. Apie dailininkų piešinių ir braižinių parodą butų galima daug kas sakyti, tačiau pie.iniai ir braižiniai beveik visame pasaulyje vienodi. Ši piešinių ir braižinių paroda apėmė po du visų Lietuvos senųjų ir jaunųjų dailininkų kurinius. Jeigu kas butų sakyti tai apie pačią muzejaus patalpą. Paveikslų ir visų kitų i.statytų dalykų salės yra visiškai moderniško budavojimo kurinis — labai aukštos, sienos daugiausia be langų, šviesa ineina per lubas. Tokis muzejus yra tiesiog pasididžiavimas, ir sako jis yra vienintelis tokis didelis ir moderniškai įrengtas Baltijos valstybėse.

Iš muzejaus, kartu su p. Širvydais, ėjom į Lietuvos Šaulių Sąjungą pietauti ir daugiau pasikalbėti. Širvydai, kaipo ištikimi šauliai, nesutiko kitur pietų eiti.

Apie 3 valandą, papietavę, pradėjom eiti kas savais reikalais ir savais keliais.

Užėjau į Kauno naująjį paštą. Pats tas budinkas iš lauko jau daro įspudį, o vidun inėjus, pamatai daug ko nuostabaus. Pats pašto ženklų pardavimo, siuntinių ir laiškų priėmimo ir kitokių su paštu surištų dalykų vieškambaris didelis, talpina į porą šimtų žmonių. Viskas moderniškai sutvarkyta. Pakėlęs galvą į palubę, tame didžiame kambaryje pamačiau ką nesu matęs niekur kitur pasaulyje: aplink visą kambarį, netoli lubų, tam tikruose plotuose, išpiešta gana dideli visokie kokius tik Lietuva turėjo ar turi pašto ženkleliai jų originalėse spalvose! Darbas labai gerai atliktas, ir atrodo kaip tikras pašto ženklų muzejus!. Ilgoką valandą stovėjau ir žiurėjau, pasigerėdamas ta naujenybe. Ar tai Lietuvos pašto vedėjų sumanymas ar pasekta kur kitur matytas toks darbas, nesiėmiau teirautis.

Pradėjau pirkti ženklelių išsiuntimui laiškams ir atvirutėms. Kaip greitai žmogus prie lito pripranti: ženklelius perkant, mokant litais, paduodi penkis litus, ir jų gaila taip kaip but penkis dolarius leistum ant pašto ženklelių....

Vakarop, renkamės mes keletas pas dailininką A. Žmuidzinavičių arbatėlei. Dalyvavo gerb. B. K. Balutis, Lietuvos Ministeris Anglijai, p-lė Veronika Sinkevičiutė iš Dayton, Ohio, keli kiti Chicagiečiai ir keletas Kauniečių.

Ponas Žmuidzinavičius svečius priėmė savo sodelyje, kuris tyso krante. Namas stovi prieš tą didį-puikų naują muzejų, iš Putvinskio gatvės pusės. Putvinskio gatvė, reikia priminti, yra užvardinta Vlado Putvinskio vardu. Putvinskis gi buvo Lietuvos Šaulių organizatorius ir ilgametis vadovas, ir mirė išauginęs Lietuvos Šaulių Sąjungą į didžiausią pusiau militarišką Lietuvos gynimui gatavą organizaciją, susidedančią iš vyrų ir moterų. Dailininko Žmuidzinavičiaus žmona, dentistė, yra Putvinskių duktė.

Iš sodelio susirinkom į Žmuidzinavičiaus paveikslų studiją, kurioje jis piešia savo dailos kurinius. Matėm keletą jau žinomų jo kurinių ir kelis naujus, dar net nebaigtus piešti. Jo studija įdomi tuo kad pilna visokių Lietuvoje surinktų molinių švilpukų — p. Žmuidžinavičius turi pamėgimą juos rinkti ar pirkti ir turi jų kelis šimtus, iš visos Lietuvos miestelių, ir visus turi sužymėjęs numeriais ir sukatalogavęs. Yra gaidukų, vištukių, antukių, karvelių, avinukų, balandžių ir visokių kitokių gyvunėlių kokių tik jųs piemenukais budami Lietuvoje mėgote į miestelį atėję įsigyti už kapeiką ar dvi.... Kurių gyvulėlių turėjo po daugiau negu porą, tų padovanojo mums savo svečiams. Man įteikė gražų, auksine skiautere gaiduką....

Rytoj turėsim anksti kelti ir važiuoti į kariumenės poligoną, pažiurėti kaip Lietuvos kareiviai daro karo mankštas ir kaip gyvena, taigi šį vakarą ėjau anksčiau gulti.

GAIŽUNŲ POLIGONE SU KAREIVIAIS

RUGP. 13 d. — Vėlai naktį ėmė lyti ir lijo iki prašvintant, ir dar lijo 5 valandą ryto.... O mums reikia rengtis keliauti autobusais į atvirus laukus, Lietuvos keliais.... koks bus malonumas po purvą braidyti.... Net nesinorėjo kelti nei rengtis. Šiandien kongreso posėdis neįvyks, nes mums jau žinomo Antano Bružo pasidarbavimu buvo gauta leidimas nuvežti Kongreso delegatus supažindinti su Lietuvos kariumene ir jos darbais Gaižunuose. Kitaip nebutų progos jų gyvenimo matyti, nes kiek buvo matyti ar bus matyti, tai tik paradai.

Keliamės apie 6 valandą, ir musų laimei nustojo lyti. Septintą valandą jau turim visi susirinkti prie autobusų paskirtoje vietoje.

Namie, pat šeštą valandą ryto, jau girdim lauke kareivių dainavimą! Mat, pp. Bružai gyvena kalne, netoli Parodos Aikštės, už kurios yra dalis Kauno kareivinių. Tenai, taip anksti rytmetį, Lietuvos jaunikaičių pulkeliai jau vedami į pamokas, ir eidami dainuoja. Poni Bružienė paaiškino kad tie kareiviai labai sunkiai dirba, jie įlavinami dragunais, per septynis mėnesius turi išeiti visą karo mokslą, ir kada gryžta namon, pasiturinčių ukininkų sunai gauna sau savo vartotą arklį, kurie gali arklį išlaikyti. Tie dragunai kiekvieną minutą turi buti gatavi pributi tėvynės ginti kada bus pašaukti. Tokioj atsargoj jie buna per 10 metų, ir paskui arklys jau lieka jų savastimi.

Bružų namuose gyvena keli aukštieji karininkai.

Antanas Bružas jau buvo išėjęs prie autobusų sužiurėti tvarkos, ir apie septintą valandą pribuvom mudu su p. Bruziene.

Lietus tačiau atliko savo bauginantį darbą: keliolika delegatų patingėjo keltis, matydami lietingą orą, ir į poligoną nevažiavo. Važiavom tik mes drąsesnieji, pasirengę šiltesniais rubais ir gatavi po purvus pabraidyti....

Be delegatų, važiavo keletas Kauniečių, jų tarpe ir keli karininkai.

Važiuojam! Oras pradeda blaivytis, debesys skirstosi. Važiuoja trys prikimšti autobusai. Jeigu butų daugiau važiavę, butų buvę atsiųsta ir daugiau autobusų. Kelionė mums nieko nekaštavo.

Autobusai pleška į kalną Ukmergės plentu ir paskui link Jonavos, nuo kur važiavo po dešinei, pro vieną-kitą kaimą, link Ruklos dvaro. Išvažiavus iš plento, atsidurėm paprastame kelyje. Bet atvažiavom į labai smiltėtą Lietuvos dalį, kur toks lietus ką per naktį lijo nepadarė jogio blogo. Smiltys vandenį sugėrė, ir su giedrėjančiu rytu žemė pasidarė sausa, ir mes, tie kurie važiavom, turėjom tikrai gerus laikus.

Gaižunų poligonas randasi prie pat Vilijos kranto, kur Ruklos dvare yra karininkų stovykla, o kareiviams įrengimai kitur. Tie pušynai la, o kareiviams stovyklos toliau. Tie smulkaus smėlio pušynai, kur gal nei baravykai neauga, ir smiltynai į vakarus nuo Vilijos upės, kurie niekam kitam nenaudingi, sunaudojami kareiviams mokinti karo darbų. Atvykom ten už valandos laiko, ir jau radom karininkus raitus ant gražių žirgų, komanduojančius savo vyrus, kurie pušyne rengė savo telefono tinklus ir viską kas reikia, pasitikimui savo "priešų", kurie rengėsi juos "pulti" iš rytų. Apžiurėję šiuos, važiavom toliau, linkui paties dvaro, kur prie kelio yra įrengta kareiviams krautuvė. Ten užlaiko ir alučio, taigi kurie buvo patroškę išsigėrė, ir važiavom toliau.

Tie Lietuvos žmonės nieko neužmiršta — ypač kas liečiasi svečių pavalgydinimo. Atvažiavus į patogią pievą, iš kur toli-toli aplinkui matyt, išlipam iš autobusų, ir žiurim mums atneša kašes pilnas "buterbrodų", kaip Lietuvoje vadina (Amerikoniškai: "sendvičių"). Mat, šios ekskursijos organizatoriai žinojo kad svečiai išvažiuos anksti rytą, retas kuris spės papusryčiauti, na o Lietuvoje laikyti žmogų alkaną butų prasižengimas. Kaip nudžiugo tie kurie be pusryčių išvažiavo! Apie 9 valandą pajuto alkį — ir štai prašom jums buterbrodų!

Pasistiprinus, veža mus toliau, į pačius "mušio" laukus, kur suruošta susiėjimas "raudonųjų" su "mėlynaisiais". Laukuose ir miškuose, matosi kareivių bureliai, slankioja, bėga, girdisi šaudymai. Mums paaiškina kad šaudo medinėmis kulkomis, ir tai ne visais atvejais šaudoma: tam tikrais signalais atliekama šaudymo ženklai, taupymui parako, o "priešas" turi žinoti katras bus "sužeistas" ar "nukautas", kad turėtų darbo tie kuriems paskirta "sužeistuosius" ir "nukautuosius" surinkti. Čia plotas dar didesnis negu mes matėm pirmiau, ir abiejuose galuose ir taip pat iš šonų yra miškai. Laikas nuo laiko pasigirsta kanuolės šuviai, oru pralekia lėktuvai. Mes, kaip geri žiopsotojai, atvažiavę suėjom į patį vidurį "mušio lauko", ant aukštumos, link kurios iš visų pusių sueina "raudonieji" ir "mėlynieji", savo sprendžiamam "mušiui".... Kažin kaip ilgai mes ten butume galėję buti jeigu tie šautuvai ir kulkosvaidžiai kuriuos girdėjom tarškant, butų šaudę tikromis kulkomis.... Čia matėm karo šunis veikiant, ir kitokius visokius tiems kurie kare nebuvo įdomius manevrų darbus.

Su mumis buvo ir filmininkas Januškevičius, kuris viską filmavo, parodymui Amerikoje.

Apie 11 valandą dienos, baigėsi manevrai. Ant tos pačios kalvos kur mes stovėjom pradėrinktis manevrų vadai, pulkininkai ir žemesni karininkai, kurie darė patikrinimus savo atliktų darbų. Vieni atliko gerai, kiti prastai, gavo pagyrimus ar papeikimus....

Susirinko ir naujos lengvos kariškos tanketos, ir karininkai pradėjo svečiams siulyt sėsti į vidų pasivažinėti. Gal tanketų šoferiai labiau norėtų pavežioti ponias ir paneles, bet mano pažystami Kauniečiai karininkai įgrudo ir mane į vieną tanketą, joje yra vieta vienam šoferiui, kuris sėdi atidalintoj vietoj, priešakyje, o užpakalinėje dalyje, aukščiau, įtaisyta vieta sėdėti kulkosvaidžio operatoriui, kuriam yra skylės ties galva matyti kas lauke dedasi, ir visas viršus sukinėjasi. Petim ir galvai atsiremti viduje yra įtaisyta minkšti oda apvilkti atramai, nes toj tanketoj, kaip pradeda važiuoti, žmogus galvą atidaužytum kai menturį puodynėj, ir be karo butum užbaladotas. Kai pasileido mano tanketa per duobes, krantus ir kelmus važiuoti tai tik laikykis gyvas.... Viduje buvusį kulkosvaidį taikau į visas puses ir dairausi ką aplinkui matau, ir ką tu ten žmogus matysi per mažus plyšelius kurie palikti tik tokie maži kad kitų kulkos iš lauko nepataikytų.... Reikia gerai įprasti tokiu pabuklu važinėti, kurs kaip aitvaras lekia....

Oras taisėsi ir taip sušilo kad buvo tikrai malonu laukuose pabuti.

Iš "mušio lauko" gryžom atgal į dvarą, pas karininkus pietums. Smėlyne autobusai pradėjo klimpti ir reikėjo net išlipti ir stumti.

Autobuse taip įšilom kad daugumą svečių paėmė noras eiti į Viliją maudytis. Bružas sakė kad nesiskirstytume, nes tuoj duos pietų, bet taip buvom įšilę kad mes keletas, — filmininkas Januškevičius, vienas Rygietis redaktorius ir aš, — pametę visus pabėgom toliau kur karininkai maudėsi, nusimetę rubus, pukšt į upę! (Bet šios scenos Januškevičius nefilmavo....) Maudosi tik vieni vyrai, ir tikrai vyriškai, moterys kad ir norėjo nebutų galėjusios, jei bent visai kitoj vietoj. Ta vieta kur mes maudėmės yra aptverta, atsargai nuo prigėrimo, nes Vilija gili ir srauni. Papluškenus, pasidarė daug smagiau ir nuo vėsaus vandenio pagyvėjom. Kurie nėjo maudytis, mums pavydėjo....

Iki pietų davimo dar buvo keliolika minutų laiko, taigi apvaikščiojau kiek galima paupiu, ir pasvajojau.... Vilija, ta gražiais krantais upė, atiteka nuo Vilniaus, kuris nuo čia nėra jau taip toli.... Vilnius, musų pavergta sostinė.... Manau sau, šie visi kareiviai, ištikus reikalui, žygiuos į Vilnių....

Dvaro sode kareivių dudų orkestras griežė puikiausius muzikos dalykus. Atvirame ore, po didele pastoge, buvo trys eilės stalų, ant kurių karininkai vasarą valgo. Tie stalai buvo apkrauti valgiais ir gėrimais, delegatams pavaišinti. Tai buvo Lietuvos karių pietųs svečiams iš viso pasaulio! Netruko skanių, tikrų Lietuviškų valgių ir kvepiančios duonelės, na ir valstybinės ir alučio buvo patiekta ir gėrė kiek kas norėjo. Man smagu buvo žiurėti kaip musų Clevelando delegatas, draugas Mažeika, nenorėjo užsileisti kitiems smarkesniems gėrikams, ir dykai duodamą degtinėlę ir alutį maukė!....

Pabaigus pietauti, Pulk. Vincas Vitkauskas, vienas iš poligono karininkų, pasakė svečiams gražią, patriotingą kalbą. Tiesiog buvo malonu klausyti kaip jis kalbėjo gražia Suvalkietiška tarme. Tikras nesugadintas Lietuvos sunus. Man labai įkyri ypač Kauniečių kalba, o prie to įvairiose Lietuvos dalyse turi savo įvairias tarmes, kurios yra tolimos rašybiškai musų kalbai ir ausiai labai nemalonios. Musų karininkai ir šiaip aukštesnieji žmonės patekę į Kauną greitai persiima ta Kauno tarme, kuri yra Rusišku akcentavimu tarimas Lietuviškų žodžių, ir labai šlykštus.

Patyriau kad Pulk. V. Vitkauskas paeina iš Lankeliškės, Vilkaviškio parapijos, taigi tikras Suvalkietis. Po jo, pasakė kalbas keli svečiai delegatai.

Popietų, vežė dar toliau, į tą vietą kur apgyvendinti paprastieji kareiviai. Ten tai matėm dalį Lietuviško nuostabaus gyvenimo: gražiame ir labai švariame pušyne, išdirbta takai, patakiais iš įvairiausių medegų: akmenėlių, pušų skujų, ir kitokių dalykėlių, išdirbta puikiausi darželiai-vaizdai: ir ženklai, ir obalsiai, ir pavidalai, ir jų tiek daug ir tokie įvairus kad žmogus norėtum jų kiekvieną išstudijuoti. Pasakojo kad tai yra pačių kareivėlių darbas. Daug hektarų ploto pušyno taip apgražinta, ištaisyta, net sunku įsivaizduoti iš kur jie galėjo tokius dalykus išgalvoti ir kur gauna tam laiko. O laiko matyt turi gana: kareivėlių nesmaugia, nekamuoja; atlikę savo mankštas anksti išryto, jie paskui turi liuoslaikio, ir užsiima tokiais liaudies meno darbais.

Kareivėliai turi sau palapines, smiltyse išsitaikę, po du į kiekvieną. Ten turi savo rubus ir ginklus. Ant kiek tos palapinės primitiviškos, ant tiek švarios. Dabar kareivėliai, jau buvę papietavę, vieni taisėsi savo baltinius, kiti šveitė šautuvus, kiti gulėjo išsitiesę. Daugelis jų dėvėjo tik vienas kelines, basi ir pliki virš juostos. Saule gražiai įdegę, rudi kunai, net malonu žiurėti. Lietuvos kareivių viršininkai supranta žmogaus patogumą, ir neverčia jaunus vyrus dėvėti rubus kada nėra reikalo. Todel jie turi visą gamtišką patogumą, jaučiasi lengvi ir laisvi. Vietomis jų bureliai dainuoja, kitur turi armoniką, groja. Su kareivėliais galima laisvai kalbėtis, ir jie kalba kai užšnekini, matyt neuždrausta su pašaliniais kalbėti. Ten maišėmės ir kalbėjom virš šimtas iš įvairių pasaulio dalių atvykusių žmonių, kartu buvo jų viršininkai ir Kauno karininkai. Fotografavomes, fundijomes kareivių krautuvėlėje — niekas čia neuždrausta.

Newarkietis delegatas, A. S. Trečiokas, čia turėjo didelę nuostabą kada tarp kitų kareivėlių surado savo jauniausį brolį, kuris buvo į poligoną atsiųstas....

Gryžom į Kauną, atsisveikinę su karininkais. Delegates jie net gėlėmis apdovanojo....

Važiavom atgal dainuodami, nes oras buvo visai gražus, saulutė artinosi prie nusileidimo. Su mumis sėdėjo viena mokytoja iš Dotnuvos, kuri mokėjo įvairių dainelių, jai padėjo Kaunietis žurnalistas J. Senkus, o mes tik "prituravojom".

Kauną pasiekėm apie 7 valandą vakaro — kaip tik laiku dar vienai vakarienei, kurią mums parinktiems delegatams surengė tuli Kauno veikėjai. Čia vėl teko girdėti nusiskundimų ant valdžios ir prašymas kad mes įsikištume grąžinimui "demokratinės santvarkos"....

Po visos dienos kelionės ir nuovargio, man vakarienės metu pradėjo labai skaudėt galvą, taigi vieno iš rengėjų atsiprašęs išėjau apie 10 valandą vakaro, norėdamas pasilsėti. Bet žinau kad kiti netikėjo jog man galva skauda, manė kad aš nenorėjau su jais buti ir klausyti jų kalbų prieš vyriausybę, kuriai "Dirva" pritaria.... Kiti gal pamanė kad aš nenoriu buti matomas su jais.... bijau "fašistų šnipų", nes Kauniečiai kitų partijų veikėjai tiki kad juos šnipai sekioja ir dalyvauja jų sueigose....

(Bus daugiau)

SAPNININKAS

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapninykas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

KAINA Su prisiuntimu 75c.

REIKALAUKIT "DIRVOJE"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

PER TVORĄ

PASIDAIRIUS

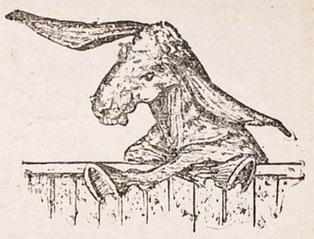

PEREITAIS metais S.L.A. seimo laiku Detroite man teko pajuokti sklokininkų vadą L. Pruseiką, kad jį Grigaitis pasigavo ant savo meškerės. Pruseika atsakė žino ką daras, sako dar ateitis parodys kuris kurį pasigausim.... Pruseikos manymu, sklokininkams susidedant su socialistais nėra jokio pralaimėjimo, o laimėti esą daug kas.

Dabar dalykas išeina aikštėn: Pruseika laimi, nes teko matyti pačių "progresistų" laikraščiuose kad jau tas ir tas nuėjo pas sklokininkui, kai kur ir visą koloniją arba poziciją "progresistų" sklokininkai yra paėmę. Taigi matosi kad Pruseika turės dar vieną progą nusivesti sū savim Grigaičio mažutę armiją, kuri jį penėjo, kaip nusivedė anais metais socialistų sąjungos skilimo laikų, ir Grigaitį jau ant visados paliks vieną kaip pirštą. Taip senukas ir baigs savo gyvenimą pralaimėjęs savo armiją, kaip atsitiko su smarkuoliu Napoleonu.

Tautininkai - šandariečiai pažinę tą politinį veidmainį turi užtverti tvorą kad jis daugiau pas mus nebesugryžtų, nes iš Grigaičio "tautinių darbų" Amerikos Lietuvių išeivijai yra tiek naudos kaip tam ukininkui iš ožio: nei vilnų, nei pieno.

▼ ▼ ▼

DIDŠIAUSIAIS nesusipratėliais reikia laikytis musų Chicagos biznierius Lietuvius kurie remia išgamas "progresistus", jų spaudą palaiko. Atminkit, broliai biznieriai, kad šis jusų darbas lygus kielės auklėjimui gegutės vaiko....

Atminkit kad ateis laikas kada šie besąžiningi "progresistai" suės jus. Prisiminkit likimą p. Olševskio, Tananevičiaus ir kitų. **R. K.**

DAR TILTAS PER NEMUNĄ KAUNE

Kaunas. — Kauno centro susisiekimas su anoje pusėje Nemuno esančia miesto dalimi yra gana sunkus. Didelis atstumas tarp dabartinių dviejų tiltų nesuteikia patogumo nei pėstiems nei važiuotiems. O ypatingai sunkų yra anoje pusėje Nemuno gyvenantiems darbininkams, kurie kiekvieną dieną turi išleisti po 30 centų persikėlimams.

Turėdama visus tuos faktus galvoj, plentų ir vandens kelių valdyba savo paskutiniame posėdyje nutarė per Nemuną statyti pantoninį tiltą, kuris sujungs Nemuno krantus ties Karo Ligoninės gatve ir elevatorium esančiu anoje pusėje Nemuno. Apskaičiuota kad tokio tilto pastatymas kaštuos apie 200,000 litų. Manoma kad pusę numatytų lėšų duos Kauno miesto savivaldybė, o kitą pusę plentų ir vandens kelių valdyba. Jei ypatingų kliučių nebus, šis tiltas bus pradėtas statyti šio rudens pabaigoje. Statybos darbą vykdys Kauno miesto bedarbiai. Tsb.

Kalendorių ir Pavelkslų
Katalogas 1936 m.
Siunčiamas Dykai.
Parašykite paprašydami
pas —
JONAS KERDIEJUS
652 Broadway,
South Boston, Mass.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

BE PRINCIPO...

Įsivaizduokit alkaną gyvulį — kaip jis daužosi, sukinėjasi, veržiasi įsibriauti kur nors į kopustų ar burokų daržą, arba į javus, kad užryti, užėsti....

Dabar pamąstykit apie musų socialistus ir bolševikus kaip jie musų gyvenime daužosi, sukinėjasi, veržiasi įsibriauti į musų organizacijas, jose įsigalėti, kad gavus dolarį-kitą savo pilvo maistui....

Tai žmonės be principo, ne idealistai, bet alkano gyvulio imitatoriai. Jų kišeniai tušti, tą gerai žinom. O valgyt reikia.... Taigi vieni rengia skridimus, antri juos už tai dergia-kolioja, sulygina su niekingiausiu grobišium.... Antri dirba iš kitos pusės: organizuoja dolarių iš darbininkų viliojimą, "bendrus frontus", "protestus" del Klaipėdos, smelsiasi prie katalikų — už tai ir visus kitus jų darbus socialistai juos randa niekšiškiausiais, ir tokiais juos vadina....

Tai sakytum kaip dviejų gyvulių rietynė vieno su kitu už laižymą lovio, kuriame taip mažai-mažai jovalo tėra, o alkis pilvą ėda....

Bet štai ateina tokia valanda kad komunistai ir socialistai mato jog su pagalba vieni kitų galės užgriebti sau mitalo daugiau.... ir susibučiuoja, ir stoja išvien, "bendru frontu", prieš kitus, užgriebti tautišką organizaciją, Susivienijimą Lietuvių Amerikoje....

Ta organizacija yra kaip koks pilnas kopustų daržas, kur įlindus galima iki sočiai ėsti.... Komunistai apsižiurėjo kad be socialistų jie nieko negalės pasiekti, bet turi vilti paskui, prie lovio priėję, socialistėlius nustumti, taigi ir sutiko su jais "bendru frontu" eiti.

Visur jie landžiojo, bandė įsiveržti, bet niekas jų "bendro fronto" nepriėmė. Socialistai — kapt juos į glėbį ir pripažino savo "draugais"....

Socialistai pasijuto kad jie vieni nieko negali ir žino kad tautininkai jiems gali šnerves apdaužyti.... sutiko prisiimti komunistus sau "pagelbėtojais"....

* * *

Per pastarus kelis metus socialistai taip pat — daugiau kaip alkani gyvulėliai, ne žmonės su principu, — lindo, prisitaikė, prilindo prie sandariečių kad kaip nors įsigavus į Susivienijimo daržą.... Sandariečiai tapo suvilti, apgauti, ir dabar net tų pačių socialistų stumiami laukan.... bet socialistų vadai neturi kitokios išeities: jie negali pasisakyti sau: žiurėkim, komunistai mums taip padarys kaip mes padarėm sandariečiams.... Socialistai nori savo alkį numalšinti dar kiek ilgeliau, nežiurint kas po to bus.... Gyventi reikia, reikia kovoti už duonos kąsnelį, pateisinant savo siekimo budus....

Socialistų ir komunistų "susibendrinimas" užvaldyti Susivienijimą Lietuvių Amerikoje nėra natūrališkas, ne idejinių srovių susijungimas ko nors siekti, bet susigalvojimas ir vienų ir kitu — su antros pusės pagalba — **ką nors laimėti**.... Pasekmės, kokios jos bus, tegul palieka rytojui....

Jeigu socialistai šiose SLA. valdybos nominacijose (ir paskiau rinkimuose), išsilaikys, tai tik ačiu komunistams. Bet komunistai jiems, kaipo veidmainiams, nerodys jokio pasigailėjimo: jie taip ir eis tiesiog patys vieni Susivienijimą užvaldyti. Socialistai komunistams yra tik tas sulužęs lieptelis kuris šiaip-taip pagelbės pereiti per upelį, prie Susivienijimo iždo....

Labiausia mums apgailėtina kad prie tokios kombinacijos prisidėjo Dr. Stanislovaitis ir paskiau P. Jurgeliutė. Jie žino kad **jokios karjeros su socialistais ir komunistais sau nepadarys.** Dr. Stanislovaitis ir taip perdaug praktikos savo profesijoje turi, neturėtų lysti darytis sau kelių ekstra dolarių su tokia kombinacija, kuri niekuo gražiu musų Amerikos Lietuvių istorijoje nepasižymėjo.... O Jurgeliutė juk gi rinkimuose nelaimės.... ko gi kištis ir pasitarnauti tokiai raudonai, nešvariai kombinacijai, kuri ją pirmiau purvino be pasigailėjimo?....

HITLERIS GINA SAVE

Kitą metą Berline skirta įvykti tarptautinei sporto šventei, Olympiadai, kuri atsibuna kas keturi metai. Kada 1932 metais Olympiadai vieta buvo paskirta Vokietijoje, Hitleris dar nebuvo įtužęs prieš Žydus ir visą kitą pasaulį. Tuoj po to pasirodė jo žvėries dantys, ir daugelis tautų, ypač Žydai, ir pagaliau Amerikonai, pradėjo prieštarauti siųsti savo sportininkus į Vokietiją. Reikalauja kitos kurios šalies. Prieštarautojai tiki kad Vokiečiai nesilaikys teisingumo ir visų kitų šalių, ypač sau nekenčiamų, sportininkus žemins ir neatiduos tinkamo kredito.

Šitą žinodamas, Hitleris pradėjo ir teisintis ir tikrinti kad iš Vokiečių pusės niekam nebus jokių trukdymų, ir sako kad tokis manymas ir aiškinimas esąs paremtas "melais ir išmislais".

Kaip ten nebutų, nors Vokiečiai ir teisingiausia apsieitų laike Olympiados, tačiau jų žiaurus, žvėriškas apsiėjimas su visais kitais žmonėmis, tautomis ir religijomis dabar, negi sudarys malonumo tiems žmonėms atvažiavus į Vokietiją, į jaunimo sporto šventę.

Lietuviai taipgi privalo priešintis dalyvavimui Vokietijoje.

TAIKOS DOVANOS ŠYMET NEDUOS

Iš Oslo, Norvegijos, pranešama kad Nobelio dovanų skirstymo komitetas išsprendė už šiuos metus neskirti taikos dovanos niekam. Nobelio dovanos duodama už daugelį pažymiausių nuoveikių žmonijai kas metai. Šymet nesirado tokio žmogaus pasaulyje kuris butų žymiai pasidarbavęs taikos reikalu.

ATSIRADO "NACIONALISTAI"....

Musų bolševikėliai, dolarių bešnipinėdami, sudarė neva "nacionalinį Lietuvių veikimo komitetą", kurio vardu siuntinėja neva protestus Lietuvos vyriausybei del uždarymo Lietuvoje liaudininkų ir kr.-demokratų partijų.

Pasivadinę 'nacionaliniu' komitetu, komunistai mano gal Lietuvoje patikės jog tas komitetas esąs visų — tautininkų, katalikų ir kitų Amerikoje gyvenančių Lietuvių, ir nusigąs....

Tie protestai paeina iš Chicagos komunistų sklepo ir komunizmo puvėsiais atsiduoda.

SLA. VEIKĖJAMS

Redakcija gauna daugybę straipsnių SLA. reikalais. Nors tie raštai geri, bet už SLA. reikalus plačią propagandą varo Sargybos Komitetas ir jo raštų gali užtekti ir jums. Jei visus SLA. reikalais gaunamus raštus talpintume, niekam kitam nebutų vietos.

Savo propagandą verčiau varykit tarp savo draugų ir narių kuopose, tas svarbiau ir reikšmingiau. Nepasitenkinkit atlikę "savo dalį" pasiuntę laikraščiui straipsniuką.

TELEFONAS 'MATO' VAGIS

Chicagoje buvo surengta naujausia išrastų telefonų pagerinimų paroda ir telefonų išdirbėjų suvažiavimas. Vienas elektriškos inžinierius, Henry Herig, iš Shorthills, N. J., demonstravo savo naujai išdirbtą vagių gaudymo telefoną.

Telefonas įtaisytas taip kad gali, nakties laiku, be pajudinimo, pats vienas pašaukti policiją į namą kuriame įsilaužia vagis, ir vagis apie tai nieko nežino iki pribuna policija.

Tas telefonas veikia taip: viduje, namo sienose tam tikrose vietose, įtaisyta visai mažyčiai veidrodėliai. Jie spinduliais sujungti su telefonu ir foto-aparatu, įtaisytu sienoje. Kada naktį per kambarį pereina nereikalingas žmogus, jo šešėlis nukerta spindulius, ir tada aparatas pradeda veikti, signaluodamas policijai. Žinoma, aparatas turi buti sujungtas su policijos stotimi.

Dvi seselės per kalnelį nesusieina. —Akys.

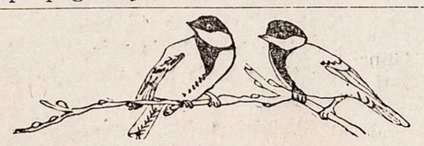

MUSŲ JURA

Musų jura šimtas mylių
Laisvo kelio ir plataus,
Kur akordai lyg mųs girių
Ten nuo amžių buria mums.
Juros mena musų mintį,
Semia išmintį gelmės,
Nori musų nuraminti
Jog čia teisių turim mes.
Jums negaila musų laimės,
Valio juros gintarinės,
Kur laisvai galės be baimės
Atsikvėpti mųs krutinės.
Jura, jura — gyvas žodis,
Gamtos meno palikimas,
Į pasaulį kelią rodys
Kur yra musų siekimas.
Ei, Lietuvi, kol dar gyvas,
Semk iš juros peno syvas,
Laisvą uostą susikuręs
Į pasaulį veski bures.
Marių putos sidabrinės,
Lengvabudės kaip undinės,
O, keleivi mano mielas,
Tik nebuki nusiminęs.
Jurų bangos kaip tos mintys
Amžinai vis buna gyvos,
Tegul Klaipėda ir Vilnius
Kelia mumis viltis didžias!

Šimonys. **Bronius Rimša.**

TE JIE ŠAUKIA

Štai ko priešai mums pavydi:
Kad pas mus narsumas žydi,
Kad mes visi taip kaip vienas
Nepalaužiami kaip plienas.
O be to, dar jie pavydi
Ir mųs darbus keiksmais lydi,
Kad pasauliui rodom tiesą
Ir nubaudžiam vidaus priešą.
Štai Germanai gvoltu šaukia,
Jų keiksmai erdvėmis plaukia,
Buk nekaltus nazių sunus
Nubaudėm kaip palaidunus....
Te jie šaukia, te jie klykia,
Te grąsina mums įpykę,
Mes grąsinimų nebosim,
Vidaus priešus sudorosim.
Mus tvarkyt neleisim niekam,
Šeimininkais čia mes liekam;
Patys esam sau valdonai,
Patys viešpačiai ir ponai!
O jei priešams nepatinka
Ir kraujuotą tiesia ranką
Tai kapuos ras savo dalį
Kaip užpuls mųs gimtą šalį.

Jonas Morkunas.

ŽALGIRIS

ISTORIŠKA APYSAKA IŠ VYTAUTO DIDŽIOJO LAIKŲ

(Parašė **Juozas Sužiedėlis**)

(Tęsinys iš pereito num.)

— Išganytojas meile nugalėjo pasaulį.... Savo kardo aš nesukruvinau žmogaus krauju. Užtat penkiasdešimts krikščionių išpirkau iš Turkų nelaisvės išaikvodamas tam tikslui visus savo turtus....

Teisėjai susiraukė. Pasitarus, šalia grafo vardo didžiojoje knygoje buvo parašytas vienas kryželis. Vadinasi, jis galėjo tikėtis atsisėsiąs už šlovės stalo jei neatsiras narsesnių už jį.

Paskui jau drąsiai ėjo kiti. Dažniausia tai buvo tokie žmonės kurie visą savo gyvenimą buvo maudęsi žmonių kraujuje, kurie pasižymėjo nepaprastu kraugeringumu ir bešir diškumu. Jų tarpe buvo ir visai jaunų. Jie, tik atkeliavę į Marienburgą, išsiprašė vyriausiojo vado leidimo ir buvo nuvykę į Lietuvą užpuldinėti, kariauti ir plėšti:

Vienas pasakojo:

— Kai mes nuvykom į vieną prakeiktų Žemaičių kaimą, visi stabmeldžiai šoko ir linksminosi. Jie kėlė kažkeno vestuves. Seniai žiurėjo į bešokančius jaunuosius ir plojo rankom. Mane bjauriai supurtė toks paveikslas. Aš liepiau savo vyrams pulti ir naikinti visus nesigailint. Išsigandę netikėliai nesavo balsais kaukė, žudami nuo mano vyrų kardų ir jiečių. Kiti užsidarė kluone ir buvo besiginą. Aš pats padegiau kluoną. O kai jie mėgino sprukti laukan, štai šiuo kardu, prisiekiu, nukapojau kapą galvų!

Tokio "didvyrio" pavardė be ginčų tuojau buvo pažymėta trimis kryžiukais. Jis buvo priimtas į "šlovės karžygius".

Kai teismas pasibaigė ir dvylika išrinktųjų sėdėjo už šlovės stalo, drąsiai galėjai sakyti kad bjauresnių žmogžudžių tuzino nei pragare nesurinktum.

Bematant prasidėjo puota. Šlovės stalui tarnavo pats didysis magisteris su visa kryžeivių vyresnybe. Buvo išdalytos didvyriams gausios dovanos. Auksas ir vynas upėmis plaukė. Pietų metu trenkė trukšminga muzika. Tam tikrai paruoštoj vietoj šoko puošniai pasipuošusios pusnuogės šokėjos.

Staiga visą linksmybę sudrumsdė baisus armotų trenksmai. Iš anksto suruoštas Zolotirnės puolimas turėjo smaginti šlovės karžygius ir svečius žavimu reginiu. Muzika ir šokiai valandėlę nurimo, bet įkaušęs didysis magisteris liepė muzikai griežti ir toliau šokti.

Apsiaustajame mieste žmonės krito kaip musės. Ten virė mirtina kova. Tuo tarpu čia pats didysis magisteris šoko šlykščius šokius su pusnuogėmis šokėjomis. Jo pavyzdžiu pasekė kiti kryžeiviai. Puota virto bjauria šlykštyne.

Atkakliai gynėsi miestas. Šešis kartus atrėmė šimtą kartų galingesnį priešą. Tačiau išlaikyti negalėjo. Vokiečiai įsiveržė į miestą. Prasidėjo ten neregėtos-negirdėtos žudynės. Beginkliai gyventojai ir kariai buvo žudomi be jokio pasigailėjimo. Net belaisvių neėmė....

Netrukus iš nugalėto miesto išėjo ilga virtinė žmonių. Kryžeiviai giedodami pergalės giesmę, vedėsi keletą dešimtų belaisvių. Baisus, šiurpulingas buvo reginys. Surištus, sukruvintus, nukamuotus belaisvius atvarė prie paaukštinimo, kur šlykščiai duko kryžeivių vyresnybė. Pamatęs belaisvius didysis magisteris sušuko:

— Šituos pakarti! — parodė jis į vyrus.

Pažiurėjęs gi į moterų ir vaikų burį iššvokštė:

— O šiuos visus paskandinti! Prakeiktą jų gužtą sudeginti, kad iki ryto neliktų nei žymės!.... O mes, mieli broliai, linksminkimės!

Svečiai, pasipiktinę tokiu Teutonų kryžeivių elgesiu, pasišalino. Kryžeiviai užė ir puotavo visą naktį. Puotavo už "šlovės stalo". Tačiau buvo tai kryžeivių gėdos puota....

Dievo Teismas Artinasi....

Tuo tarpu ties Plocku prakaitavo Vytauto atkviesti Pskovo meistarai. Jie tiesė didžiulį tiltą per plačią Vislos upę. Apielinkės gyventojai stebėjosi nepaprastais jų įnagiais. Jie su nepasitikėjimu žiurėjo į meistrų pastangas. Vislos krantai buvo klampūs. Pati upė plati ir sraunį. Niekas netikėjo kad kas iš to darbo išeitų. O laikas bėgo. Tilto vis nebuvo. Ordino žvalgai pranešė savo vadams kad visas darbas niekais nuėjęs. Kryžeiviai džiaugėsi ir ištiesė savo kariumenę pasieniu. Jie tikėjosi susitikti su Vytauto kariumene anksčiau negu jis susitiks su Lenkų kariumene.

Dviem parom prieš dieną kurią turėjo buti baigtas tiltas, į Vytautą atvyko tilto meistrų seniunas. Vytautas jį tuojau priėmė.

— Na, tiltas padarytas? — paklausė.

— Padarytas, jusų didybe! Bereikia sukloti grendinys ir gali keltis kariumenė. Mes valtis sukalėm ties Varšava. Šią naktį išplukdėme jas pavandeniu. Rytoj jei liepsi, suklosime grendinį.

— Puiku! Darykite kuo skubiausia. Aš tuojau atvykstu su kariumene.

Seniunas nusilenkė ir išėjo.

Vytautas sukėlė pasilsėjusią savo kariumenę. Jis skubiai ėmė traukti į Plocką. Tuo pačiu laiku į Červinską vyko Jogaila su šešiom dešimtim tukstančių Lenkų kariumenės. Jį dar kamavo abejojimas del tilto. Tačiau Vytauto laiškas jį nuramino ir nudžiugino kaip vaiką.

Vytauto ir Jogailos pulkai kasdien didėjo. Pakeliui prisijungdavo burių buriai savanorių ir pavėlavusių pulkų.

Sultonas Saladinas traukė atokiau nuo Vytauto kariumenės. Jam reikėjo plačių ganyklų, kur reikėjo išmaitinti kelias dešimtis tukstančių savo arklių. Kasdien iš jo atvykdavo pas Vytautą siuntiniai gauti nurodymų kaip ir kur traukti.

Galiaus Vytautas su savo palydovais ištolo pamatė Vislą. Per ją buvo nutiestas tiltas. Smagiai paspaudė Vytautas žirgą, užjojo ant tilto ir pats pirmutinis perėjo per plačią upę.

Išgirdęs atvykstant Vytautą, Jogaila išjojo jo pasitikti. Nuoširdžiai jiedu pasisveikino. Vytautas tą valandą tikrai buvo užmiršęs visas skriaudas patirtas iš Jogailos. Dabar jiedu stovėjo priešais vieną garbingą tikslą, pasiruošę sutriuškinti amžiną abiejų kraštų priešą.

— Štai visi tie kuriuos aš suspiečiau iš Lietuvos ir Gudų bei Rusų žemių, — tarė Vytautas. Ir parodė akimi neaprėpiamas kariumenių eiles.

— Ir mano kraštas neatsiliko. Visi stojo į pulkus kas tik ginklą pakelti gali. Pamatysi. Net Mozurų kunigaikštis Zemitovas atsiuntė savo pulkus. Štai pats jo sunus Aleksandras atvyko, — pasakosi Jogaila.

Paskui Jogaila parodė Vytautui visus savo karžygius ir riterius. Vytautas visus juos maloniai pasveikino. Po to abu valdovai sėdo ant žirgų. Jie nujojo į Červinską apžiurėti Lenkų kariumenės. Ji visa buvo jau išsirikiavus ir laukė įsakymo traukti toliau. Ištolo buvo matyti tikras vėliavų miškas. Ištolo saulėjo žvilgėjo vadų šarvai ir mirgėjo tukstančiai jiečių.

Apžiurėję kariumenę Vytautas ir Jogaila paskyrė stovyklos vietą Lietuvos kariumenei. Po to abudu valdovai nuėjo į karaliaus koplytėlę pasimelsti. Pasimeldę sukvietė abiejų kariumenių karo tarybą.

Vytautas pasiulė tuojau traukti į Marienburgą ir netikėtai užklupti riterius. Visi vadai pritarė. Tik vienas Jogaila tylėjo. Jis ir dabar dar tikėjosi kad priešas susipras ir pasiulys garbingą taiką. Jis buvo išsiuntęs net pasiuntinį į kryžeivius. Tat kol jis sugryš, nesutiko nei judintis iš Červinsko.

(Bus daugiau)

JUROS MERGA

Juros Merga—istoriškas romanas iš Vikingų laikų, ankstyvesniuose amžiuose, apie Vikingę mergą kuri atėjo, užkariavo ir apsigyveno Žemaitijoje, ir Lietuvį jaunuolį nuo Dubysos, kurs nuėjęs ją išvyti, pamilo. 300 pusl. ---------- 1.00

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Ką mums žada ateitis

Lietuvių tauta ir valstybė gyvena dabar labai sunkų ir kritingą momentą.

Visi aiškiai žinome ir matome didelį pavojų iš Vokiečių pusės. Savo visiško apsiginklavimo planą jie baigs vykinti 1937-tų metų pavasarį. Jeigu badas ir darbininkų riaušės neprivers jų — krašto nuraminimui — mestis į karą, dar nepilnai prie jo prisiruošusiems tai Vokiečiai be 1937 metų karo nepradės. Tačiau anksčiau ar vėliau, jų kelias į Pabaltę (per Klaipėdą) ir į Ukrainos plotus jau yra nužymėtas ir nuspręstas. Vokiečiai su tuo nei kiek nesislepia. Tarptautinio Banko direktorių suvažiavime Šveicarijoje Vokietijos tikrasai valdovas Šachtas ta kryptimi šį-tą prasitarė. Taip pat yra tikrų žinių kad Vokiečiai veda derybas Londone, o, rodos, net ir Paryžiuje p. Lavaliui pagundas prikiša, kad jiems, Vokiečiams, butų duota laisvos rankos Pabaltėje ir Ukrainoje. Už tai jie sutinką dar tvirčiau garantuoti (?) Prancuzijos rytų sienas ir nepulti Austrijos.

Žinoma, galima numatyti jog p. Lavaliui sunku butų į tokias derybas leistis. Tokiai kombinacijai greičiausia griežtai pasipriešintų visos kairiosios Prancuzų srovės, o gal net ir dešinės srovės. Juk tada Prancuzija ne tik nebetektų savo hegemonijos Europos kontinente, bet virstų antraeile valstybe, be įtakos į vidaus ir pietų Europą. Blogiausia jai butų tai kad turėtų suirti jos sutartis su Rusija ir kad jai reikėtų visada bijoti Vokietijos.

Tačiau jeigu, kartais, Vokiečiams pasisektų įtikinti Anglus kad reikia jų nurodytomis sąlygomis daryti sutartį Anglijos, Prancuzijos, Italijos ir Vokietijos — ir jeigu Anglai imtų Prancuzus ta kryptimi spausti — galimas daiktas kad Prancuzams nebutų kitos ir išeities kaip tik pritarti panašiai kombinacijai.

ANTRA PUSĖ

Žinoma, tai gana pesimistingo galvojimo kryptis, nors jai ir yra gana rimto pagrindo.

Įvykiai gali imti vystytis ir visai kita, mums palankesne, kryptimi.

Pavyzdžiui, Mussoliniui karas gali nepasisekti. Tautų Sąjungos ekonominis boikotas gali po kelių mėnesių Italus paklupdyti. Tai reikštų ir Italijos fašizmo galą, o kartu ir gryžimą jų tautos — kad ir varginga ir lėtą — prie demokratinės santvarkos.

Tai netruktų atsiliepti išganingai ir į Vokietiją. Vokiečių nacional-socializmo, taigi ir Hitlerio, buklė šandien nebe tokia tvirta kaip buvo, sakysime, prieš metus. Faktiškai, Hitleris šiandien nebėra tikrasai Vokietijos valdovas. Jisai prakišo savo kovą su Vokiečių senais tradiciniais valdovais — Prusijos junkeriais, žemės ir kardo aristokratais. Jisai turėjo paleisti savo rudmarškinius, turėjo atimti visas laisves ir teises pramonės darbininkams. Jisai tik tol laikysis kol dar bus naudingas junkeriams. Junkeriai jį laiko delto kad jisai padėjo tautai atsiginkluoti ir žada vykdyti Vokiškojo imperializmo planus į rytus, kurie yra kartu ir junkerių planai.

Tačiau junkeriai yra ne tik militaristai bet ir gudrus politikai. Jų žmogus Šachtas jau ne sykį įspėjo net viešai Hitlerį del pasaulinės Žydijos erzinimo. Jiems nemalonus yra beveik viso pasaulio opinijos prieš Vokiečius nusistatymas. Jeigu Italai prakištų karą, Vokiečių Reichswerho (taigi ir Junkerių) militaristiškas karštis žymiai atšaltų ir ginklais barškinimas veikiai pasiliautų. Butų duotas naujas obalsis: Atgal į normalius santikius ir į santaiką su Europa. Tada, žinoma, ir Hitleris pasirodytų nereikalingas. Jisai tuo ar kitu budu butų pastumtas į šalį. Vokietija, greičiausia, gryžtų į Konstitucinės Monarkijos formą.

Tuomet, žinoma, ir Lietuva ramiau atsikvėptų.

DAR VIENA PUSĖ

Bet mums gali ir dar iš vienos pusės pavojus grąsinti. Jeigu Japonai išprovokuotų karą su Rusija, tuomet Vokiečiams ir Lenkams perdidelė butų pagunda pulti Rusiją iš vakarų pusės. Tuomet, žinoma, įvyktų Europinis ir, tur but, pasaulinis karas, kurio auka ir Lietuva vėl turėtų kristi.

Nors tai ir keistai gali skambėti, bet musų tautos ir valstybės likimas žymia dalimi pareis nuo to kaip elgsis Dėdė Samas. Mat, aplinkybės taip susideda kad nuo Amerikos politikos labai žymia dalimi pareis Italų karo likimas. Penkiasdešimts viena šalis susitarė taikinti Italijai ekonominį boikotą. Bet kraštai nepriklausantys Tautų Sąjungai (kaip antai Jungtinės Amerikos Valstijos, Japonija, Vokietija), taip pat ir Italijai draugingos Austrija ir Vengrija—šiame boikote nedalyvauja. Jungtinės Amerikos Valstijų Kongresas, tiesa, dar šią vasarą nutarė laikytis neutraliteto; prezidentas paskelbė draudimą gabenti į kariaujančias šalis ginklus. Bet niekas neuždraudė Amerikos piliečiams gabenti įvairią karui reikalingą medegą, k. a. žibalą, geležį, plieną ir k. Tų dalykų išvežimas labai padidėjo. Pavyzdžiui, žibalo per šių metų Rugpjutį ir Rugsėjį parduota net šešis sykius tiek kiek pernai per tuos pačius mėnesius. Taip pat labai išaugo išvežimas bovelnos, geležies ir plieno. Taigi išeina kad Amerikos biznieriai gali padėti Mussoliniui laimėti karą ir sugriauti visas Tautų Sąjungos pastangas.

Žinoma, tie pelnyti doleriai butų kruvini. Visa toji politika — leisti pelnytis iš Europos nelaimių — yra trumparegė politika, pačiai Amerikai galų gale labai kenksminga. Negalėdama nugalėti Italijos vien ekonominiu spaudimu, Anglija ir kitos šalys butų priverstos imtis blokados, o tai jau reikštų visos Europos įsivėlimą į karą. Kada visuotinas karas įvyktų ir Europos ukis butų visai suardytas, kokį biznį begalėtų tada su ja varyti Amerika? Ar beturėtų vilties kada atsiimti savo skolas? Be to, aišku kaip diena kad pasauliniam karui įvykus ir Amerika neišvengiamai į jį įsisuktų.

Daugelis Amerikos žmonių šitą dalyką supranta; spaudoje keliami balsai prieš kruviną prekybą su Italija. Pati valdžia neberimauja. Reikia kad piliečiai imtųsi darti savo įtaką į valdžią kad tasai paskelbtas neutraliteras greičiau ir nuosekliau butų vykdomas, vadinasi, kad ne tik ginklai bet ir šiokia ar tokia karo medega butų griežtai draudžiama išgabenti.

Tuo reikalu ir musų broliai turėtų savo balsą reikšti.

Niekas šiandien tikrai nežino kuria kryptimi įvykiai vystysis. Vienas, tačiau, dalykas yra mums pakankamai aiškus: viso pasaulio Lietuviai turi skubintis organizuotis. Kad staigiai ištikusios katastrofos neparblokštų musų tautos — mes turime išanksto pasiruošti įvairioms galimybėms.

Pasaulio Lietuvių Sąjunga, užmegsta Pirmame Pasaulio Lietuvių Kongrese šią vasarą Kaune — tai ta laiminga žvaigždutė, teikianti musų tautos ateičiai gražios vilties.

Reikia manyti kad jos Laikinojo Komiteto žmonės netrukus atsiųs ir Amerikon organizacijos projektus ir laikinąjį Sąjungos Statutą.

F. S. K.

LIETUVOS KARIUMENĖS VAIZDAS — Lietuvos bernužėliai laike kariumenės parado. Taip rodo Lietuvos pėstininkai savo eisenoje. "Dirvos" skaitytojų dauguma tik pirmą kartą matos kaip išrodo musų kariumenė. Tai jusų brolių, seserų ir jusų vaikų vaikai, tarnaują Tėvynei.

LIETUVOS KAVALERIJA PARADE — gražus žirgai, smarkus jauni vyrai — tai vaizdas Lietuvos kariumenės kavalerijos, tai atgimusios musų Tėvynės gynėjai. Nereikia dabar Lietuvos berneliams eiti toli iš savo gimtinio krašto ir svetimiems tarnauti — diduma atsitarnauja beveik savo parapijoj, nes visoje Lietuvoje randasi kariumenės dalių.

SVEIKATA

Rašo F. M. LAIT, M.D., 1155 E. 79th St., Cleveland, O.

Galvos Skaudėjimas

Vargiai kam duodasi praleisti amžius be skaudėjimo galvos. Bet yra žmonių kuriems visada skauda galvą. Depresijos metu žmonija pergyvena epidemiją galvos skaudėjimo. Nėra tat ko stebėtis kad rinkos yra užpildytos visokiomis gyduolėmis nuo galvos skaudėjimo.

Nelaimei, tas suteikia tik laikiną palengvinimą. Vartojamos nuolatos, tos gyduolės gali sukelti dar didesnį galvos skaudėjimą.

Reikia suprasti kad galvos skaudėjimas nėra liga, tiktai ženklas kad kas nors kur nors kune yra negerai. Yra tai organizmo protestas, signalas, šauksmas pagalbos. Signalą sustabdžius su gyduolėmis ligos neprašalinam. Reikia surasti priežastį ir ją prašalinti, tuomet galvą neskaudės.

Vienok galvos skaudėjimo priežasčių yra šimtai. Visokia liga gali sukelti galvos skaudėjimą, paveizdan sloga, influenza, džiova, sifilis, plaučių uždegimas. Puliai dantyse, tonsiluose, nosyje sukelia galvos gėlimą. Aukštas kraujo slėgimas, inkstų uždegimas, vidurių užkietėjimas sukelia galvos gėlimą. Tos visos ligos sukelia nuodus pačiame kune.

Bet ir išlaukiniai nuodai gali tą patį padaryti. Visi žinom kaip jaučiasi galva ant rytojaus po išsigėrimui. Rodos, pusiau nori trukti, kaip sena puodynė....

Darbavietėse gaunama galvos skaudėjimas nuo dujų ir įkvėpuoto oro. Namuose kurinamas gazas yra tankiausia priežastis galvos skaudėjimo. Tas pats gazas pasidaro angliniuose pečiuose ir automobiliuose, sudegant gazolinui.

Apart ligų ir nuodų dar yra dvasios nuodai, kurie mus nemažai kankina depresijos metu, tai yra rupestis, nemiga, persidirbimas, stoka pasilsio.

Kartais dolaris išgydo galvos skaudėjimą.

Yra žmonių kurie perdaug papratę rupintis, perdaug rimtai ima gyvenimo sunkenybes. Toki žmonės turi pratintis pakreipti savo mintis į sveikesnę pusę. Tas pašalins galvos skaudėjimus.

SUGAUTA UKININKŲ KURSTYTOJAI

(Pabaiga nuo 1-mo pusl.)

kratų partijos centro komitetui ir visoms jos organizacijoms. Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjungos centro komitetui ir visoms jos organizacijoms. Žydų sijonistams-socialistams", kuriame siuloma sudaryti bendrą frontą prieš fašistinį seimą ir reikalauti visai demokratinio seimo.

2. **"Komunistų internacionalo 7 kongreso rezoliucija priimta 1935 metų Rugpjučio 1 d., išklausius draugo Vilhelmo Piko pranešimą apie komunistų internacionalo pildomojo komiteto veikimą".**

3. Liet. komunistinio jaunimo sąjungos centro komiteto atsišaukimas visam darbo jaunimui.

4. Liet. komunistinio jaunimo atsišaukimas "Į Pavasarininkus ir Ateitininkus", kur siuloma reikalauti visokių laisvių.

5. Liet. komunistų partijos centro komiteto atsišaukimas **"Lietuvos socialdemokratų partijos centro komitetui ir visiems LSPD nariams."**

6. Z. Angariečio 8 puslapių brošiurėlė "Liaudininkų partijos nariams". Ir čia nurodoma kad visos liaudies partijos turinčios sudaryt bendrą frontą, kuriame komunistai dalyvautų lygiomis teisėmis su kitais, ne vadovautų šiam frontui. Pabaigoje surašyta 15 komunistų pasiulymų. Pažymėtina kad tie pasiulymai yra labai 'demokratiški', pav.: siulo visokių lygybių, laisvių ir gerybių.... Šie faktai rodo kas ištikrųjų kelia ukininkų neramumus Lietuvoje ir kursto prieš vyriausybę, ir ko iš tokių kurstytojų galima laukti.

"L.A."

LIETUVOS KARIUMENĖS VAIZDAI

Šiame "Dirvos" numeryje telpa keturi vaizdai iš Lietuvos kariumenės gyvenimo. Šie vaizdai yra sąryšyje su pereitame num. tilpusiu straipsniu, "Lietuvos Kariumenės 17 metų Sukaktis". Neabejojame kad diduma "Dirvos" skaitytojų tik pirmą kartą matote, nors iš šių paveikslų, kaip išrodo musų Tėvynės gynėjai — kariumenė.

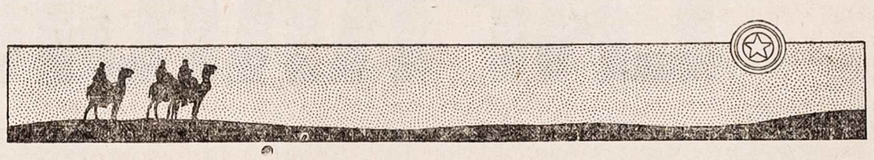

1936 sieninis kalendorius DOVANAI

Šalip daugybės gerų ir įdomių raštų kokius kiekvienas skaitytojas "Dirvoje" ras, dar kožnas NAUJAS SKAITYTOJAS kuris nnuo **dabar iki Naujų 1936 Metų išširašys "Dirvą" sau** arba kam kitam, gaus **Dovanų puikų sieninį Lietuvišką 1936 kalendorių!**

DABAR LAIKAS!

Dabar yra pats geriausias laikas išsirašyti "Dirvą", nelaukiant pradžios metų! Ilgi ir nuobodus vakarai pasidarys trumpi ir įdomus skaitant "Dirvą"! Viskas ko reikia — iškirpkit apačioje telpančią prenumeratos kortelę, įrašykit savo pilną vardą ir antrašą, įdėkit į voką $2.00 ir ant voko užrašę savo ir "Dirvos" antrašus išsiųskit.

STOKIT TALKON VISI!

Nužteņka kad patys skaitysit "Dirvą" — reikia ją ir platinti tarpe savo draugų arba išrašyti giminėms į Lietuvą ir kitas pasaulio dalis kur tik jusiškių randasi.

"Dirvos" Kaina metams:

Amerikoje	$2.00
Kanadoje	$2.50
Lietuvon	$3.00

Visokiais reikalais adresuokit:

"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Prenumeratos Kortelė

Vardas-Pav. .....
Adresas .....
Miestas ..... Valst. .....
LIETUVON IŠRAŠANT:
Kaimas .....
Paštas ..... Apsk. .....
Kas užrašo: .....
Adresas .....
Miestas ..... Valst. .....
(Lietuvon išrašant, reikia pridėti ir išrašytojo adresas)

SENIEMS SKAITYTOJAMS: Norint gauti Kalendorių, pridėkit 10c pašto kaštų

LIETUVIŠKA
OPERETĖ

"Dirvos" Redaktorius K. S. KARPIUS, po savo atsilankymo Lietuvoj, parašė šią komišką-patriotišką Operetę

Pasaulio Liet. Kongreso

DELEGATAI PALANGOJE

(Operetei dainos pritaikytos jau žinomos ir naujos, dar Clevelande negirdėtos, kelių įžymių musų kompozitorių)

Padekavonės Dienoje

LAPKRIČIO - NOV. 28

LIETUVIŲ SALĖJE

6835 SUPERIOR AVE. CLEVELAND

Salės durys atdaros nuo 4 val., veikalo pradžia 5 val.

VEIKIANTI ASMENYS

KONGRESO DELEGATAI

MAIKIS ..... Petras Luiza
DŽEKIS ..... J. Kazlauskas
FRENKIS ..... Jurgis Lukas
DŽIOVAS ..... Juozas Žebris
TAMAS ..... Jonas Medelis
MARĖ ..... Marė Galdikienė
"Tėvynės" Redaktorius ..... A. Zdanis
"Dirvos" Redaktorius ..... K. S. Karpius
Kudirkinės atstovas ..... J. P. Garmus

PALANGIEČIAI

BRIGYTĖLĖ ..... Sofia Kane-Kučinskaitė
JONAS ..... Marcelinas Žitkus
KOKETĖ .....
SENUTĖ ..... Ona Mačytė
MOTERIS ..... Marė Lasky
PATARNAUTOJA ..... Twila Babarskas

PONAI, PONIOS, PANELĖS

KURHAUZO ARTISTAI

Birutė ..... Adelaide Miliauskaitė
Kaimo Mergelė ..... Florence Aleknaitė
Jonas Baritonas ..... Jurgis Mačys
Operos Artistė ..... Bronė Rasiliutė
Kanklininkė ..... Ona Karpienė
Šokikės .. Helen Butkus ir Marge Radzevičiutė
Petras Kiprauskas ..... Petras Akelis

Piano akompanistės

Jeanette Jankauskaitė Biruta Vaitkevičiutė

Muzikalis Direktorius—ADELAIDE MILIAUSKAITĖ **Kostiumų—ONA KARPIUS** **Generalis Direktorius—ADV. NADAS RASTENIS**

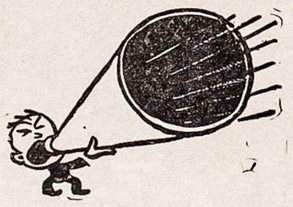

Įžanga prie durų 50c. Išanksto perkant, po 40c.
Šokiams 25c Programo pradžia 5 val.

RASTA DIDELI LOBIAI LIETUVOJE

Apie užkastus lobius ("skarbus") įvairiose Lietuvos vietose yra daug gražių pasakojimų. Bet pasirodo kad tie pasakojimai nėra prasimanyti. Metai iš metų pasitaiko kad darbininkai bedirbdami laukuose užtinka pinigų kruvas. Beveik visi tokie laukuose randami lobiai turi reikšmės mokslui. Iš pinigų galima nuspėti su kuo senovėje musų proteviai palaikė santikius, ir tt.

Šiais metais lobių Lietuvoje rasti taip pat pasitaikė. Pirmas didelis lobis buvo užtiktas Spalių 8 d. ant Nemuno kranto ties Balbieriškiu. Čia nuo senų laikų buvo imama žvyras keliams taisyti. Ėmė žvyro ir Balbieriškio gyventojas Karpavičius. Bekasdamas žemę, jis pastebėjo kyšantį iš jos puodą. Paėmęs jį nustebo. Iš puodo išbiro kruva pinigų. Tų pinigų daugumas turi parašus "Karol II. D. G. Hisp. Et. India Rex 1668". Iš to sprendžiama kad jie yra Ispaniški. Ir sprendimą patvirtina aiškiai įžiurimas vienoje pusėje senosios Ispanijos valstybinis ženklas. Dalis rastų pinigų yra sidabriniai ir dalis variniai.

Iš kur čia atsirado Ispaniškų pinigų puodas sunku pasakyti. Vietos gyventojai kalba kad apielinkėje be Ispaniškų pinigų dažnai randama dar Austriškų ir Prancuziškų, bet pavieniui, ne dideliais kiekiais. Spėjama kad visi tie pinigai bus išmėtyti Napoleono armijos karių kurie 1812 metais traukė kariauti į Rusiją. Tuo pačiu budu Nemuno pakrantėje yra atsiradęs gal ir Karpavičiaus užtiktas lobis, nes Napoleono armijoje buvo daug ir Ispanų.

Antras gana gausus lobis surastas Spaliu 17 d. Kurtuvėnų dvaro laukuose. Darbininkai ardami lauką išarė molinį bonkos pavidalo indą. Pabandę pakelti nustebo. Indas pasirodė gana sunkus. Trinktelėję indą akmeniu, dar labiau nustebo, nes iš jo pabiro šimtai nedidelių sidabrinių monetų. Apžiurėjus jas pastebėta kai kuriuose parašas "Rex Joan" ir 1600 metų data.

Be šių stambių lobių, buvo rasta visa eilė ir mažesnių, bei pavienių monetų.

Tie visi lobiai ir visos kitos monetos teko valstybės archeologijos komisijai, kuri rupinasi Lietuvos senovės tyrimu ir senovės paminklų apsauga.

Tsb.

Švedai Nori Plėsti Importą iš Lietuvos

Kaunas. — Lietuvos generalinis garbės konsulas Stockholme, p. Walberg, kuris buvo atvykęs į Lietuvą, pasakojo jog atvyko užmegsti glaudesnių santikių su musų ekonominiais sluogsniais su tikslu pagyvinti Lietuvos eksportą į Švediją.

Lietuvos eksportas ir šiuo metu jau žymiai yra padidėjęs, bet to dar neužtenka.

Visai gerėjanti Lietuvos prekių kokybė laiduoja kad eksportas nuolat kilsiąs.

Ponas konsulas jau turėjo pasitarimų su "Lietukio" ir "Maisto" vadovybėmis ir yra vilties jų atstovaujamų prekių eksportą padidinti, ypač linų, kurie Švedijoje turi gerą markę.

Į klausimą kokia opinija apie Lietuvą yra susidarius Švedijoje, p. konsulas pareiškė kad švedų visuomenė bendrai palanki Lietuvai. Tačiau švedai Lietuvą mažai pažysta ir tas artėjimą trukdo. Svarbiausia kliuties priežastis esanti brangume.

Švedų turistai beveik negalį Lietuvą lankyti, nes Lietuvoje nesą turizmui palankių sąlygų. Viešbučiai ir restoranai, kurie turistui sudaro svarbiausią išlaidų dalį, dvigubai brangesni negu Švedijoje. Jau daug pigiau turistams kelionės atsieina į Latviją ir Estiją ir ten švedų turizmas palyginti esas gana platus.

Konsulas pareiškė savo didelį džiaugsmą Lietuvos daroma pažanga. Jis Lietuvoje lankosi mažiausia kartą per metus ir kaskart su džiaugsmu stebi kad Lietuva, ypač Kaunas, eina į prieki.

"L.A."

Užsienio Prekybininkai Kaune

Kaunas. — Šiuo laiku į Kauną yra atvykę svarbus užsienio prekybininkai tartis su Lietuvos įstaigomis bei firmomis įvairiais prekybos reikalais.

Iš Italijos buvo atvykę du Palestrini firmos atstovai bulvių pirkimo reikalu.

Iš Norvegijos atvyko javų pirkimo reikalu Lietuvos generalinis konsulas Oslo mieste, Ringas.

"Lietukyje" prekybos reikalais lankėsi didelės Angilijos linų firmos direktorius Thomas Ferrier ir tos pačios firmos atstovas Rygoje, Vichman.

Anksčiau Lietuvos vyriausybei pasisekė susitarti su Italija parduoti tam tikrą kiekį bulvių. Bulvių supirkimas ir eksportas į Italiją jau prasidėjo.

Dabar vedama derybos su kitais kraštais stambioms bulvių partijoms eksportuoti. Tikimasi kad pasiseks susitarti ir bulves galės išvežti net kiek geresnėmis negu vidaus rinkos kainomis. Bulvių eksportą galėtų sutrukdyti tiktai anksti prasidėjusios šalnos, del kurių susidarytų bulvių transportui pavojus.

Tsb.

Išrasta Nauja Skaitymo Lempa

Iš pat vaikystės dienų, mus mokino neskaityti lovoje. Bet skaitymas lovoje yra mėgiamiausias laiko leidimas milijonų žmonių, neatžvelgiant kiek tas kenčia akims.

Daug taip pat akims kenkiama skaitant prie menkos šviesos. Daug buvo rašyta ir sakyta apie nesenai ištobulintas studijavimo lempas pagelbėjimui akims.

Skaitymo mėgėja, kurie mėgsta gulėdami lovoje praleisti liuoslaikį su knyga, pradžiugs patyrę jog tapo ištobulinta lempa kuri pritaikyta prie lovos, tokia pat kaip anos kitos studijavimo lempos, su atitinkama šviesa ir nustatyta taip kad kuogeriausia matytųsi lovoje guliant.

Šios naujos pendant lempos pritaikytos kiekvieno kambario papuošalų stilium. Jos duoda užtektinai šviesos, ir galima skaityti su malonumu, nenuvarginant akių.

Tai bus labai tinkama dovana Kalėdoms!

Kalbinkit savo draugus skaityti "Dirvą" — jie turės sau didelio pasitenkinimo iš jos.

Kas platina "Dirvą" — tas platina Apšvietą.

Youth's Forum

Editor—Peter Skukas Phone: ENdicott 4486 6320 Superior Ave. Cleveland, O.

EVERYBODY'S GOING!

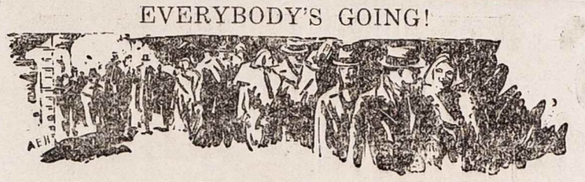

An Opereta and Dance at the Lithuanian Hall

YANKEES carousing around the convention city, Kaunas, during the Lithuanian World Congress, upsetting the placid stillness of the old world, is the setting for this newest operette, written by Mr. Karpius upon his return from Lithuania his fall.

Cabaret scenes with the delegates sipping luxurious liquids, cabaleros and cabalerettes in a dynamic swirl of rythmic precision circle the glass-like dance area. These and many other scenes of conventionite in their trials and tribulations, in their humour and in their pathos make up this spectacle.

A selected cast of Cleveland's talent supports this extraordinary episode depicting with the greatest amount of entertainment and fine talent for your enjoyment.

Dancing, naturally follows the operette with the tete-a-tete over the long bar climaxing the day's program.

Secure your tickets in advance for 40 cents, at the door, 50 cents.

K. of L. SPOTLIGHT

K of L DANCE

Sunday last the local club presented a varieties program in which a tradgedy, a comedy and songs comprised the general program held at the Lithuanian Hall.

Alvina Luiza and Martin Zitkus excelled in the tragic encore in a role of husband and wife combine. Formidable Peter Luiza posed as the jostling suitor of Patsy Salke, endearing daughter of Agnes Keever, whose motherly disposition almost buckled the daughter's chance at the matrimonial fount.

Duet by Patsy Salke and Ann Usalis later lifted the audience back to normalcy. Mr. Banys, also gave a short but inspiring speech.

A dance winded up the days journey into joyland.

EDITOR'S NOTE: Announcements of any personal or social interest will be cordially accepted.

YOUNGSTOWN

The most important thing on the program is the dance of course. And what a Dance this is going to be, too. The orchestra is from Akron and we think we're putting one over on you Akronites because the "Merrylanders" are one swell band, you have discovered yet! Hey, hey! This is a past-Thanksgiving, pre-Christmas and pre-Lenten Dance and will be a mixture of all three. Come and dance off the extra pounds you put on eating Turkey and if you haven't the proper Christmas spirit we guarantee you will have acquired some before the big dance is over. Better come and make sure you don't miss a swell time all you Akron, Cleveland, and Alliance guys and gals not to mention you vamps and gigolos here from town. See you at Lithuanian Hall, Franklin Ave., Saturday, Nov. 30th. "How's about the next dance"? says he? "Gee, isn't the music divine," says she.

Hippodrome Theatre

PASAKA APIE KOŽNĄ MOTERĮ JEI KURI KADA MYLĖJO

"I Found Stella Parish", vienas iš dramatiškiausių paveikslų kada nors filmuotų, rodoma Hippodrome Theatre šiose dienose.

Vaidinime žymiausią rolę turi pagarsėjus filmų žvaigždė Kay Francis, kuri yra gabiausia dramatiškose rolėse. Prie jos vaidina Ian Hunter, Paul Lukas, Sybil Jason, Barton Maclane ir kiti.

Šis paveikslas vaizduoja gyvenimą garsios aktorės kurios gyvenimą teršia jos niekam tikęs vyras, kuris su pagalba vieno laikraštininko paskelbia viešai aprašymą apie jos gyvenimą, tam laikraštininkui nežinant kad ji ji myli. Paskui tik tas laikraštininkas pamato padaręs didelę klaidą ir pagelbsti jos garbę atitaisyti.

Prie šio veikalo, Hippodrome dar duoda šiaip įdomių ir gražių vaizdų ir žinių filmas.

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ
C. Pakeltis Pharmacy

1117 E. 79th Street
(Kampas Pulaski Ave.)

Šioje vaistinėje užlaikom visokias namines ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštriojo užsisenėjusio Reumatizmo, nuo visokių žaizdų, dedervinių, nevirškinimo vidurių, užkietėjimo vidurių, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nervišku mo, nemigės ir visokių kitokių ligų. (18)

C. Pakeltis Aptieka
1117 E. 79 St. Cleveland, O.
Telef. ENd. 8533 ENd. 8534
Aptieka atdara 7 dienas savaitėje.

Apsilankykit Automobilių Parodoje

Jau galit matyti visus 1936 metų automobilius Clevelando Automobilių Parodoje, kuri atsibuna didžiojoj Public Auditorijoj ir tęsis iki Lapkričio 30 dieną. Dar yra kelios dienos laiko aplankyti Parodą ir pamatyti juos. Automobiliai padaryti saugesni, tvirtesni, ir patogesni. Dauguma automobilių firmų dirba automobilius pritaikytus žiemos patogumui, taip kad dabar rodomi ir perkami automobiliai kaip tik atitiks žiemai, na o vasarą jie tokie pat geri ir naudingi.

Patogumai automobilių viduje išdirbti dar geriau negu turi nekurie namai. Automobiliai gali turėti karšto oro ar karšto vandens šilumą, apsaugoti nuo dulkių, su ventiliatoriais orui, ir turi radio.

Apsilankę Parodoje tą viską matysite, taipgi mėgėjai palinksminimų turėsit progos dalyvauti vienaime iš puikiausia suruoštų palinksminimo programų.

Hippodrome teatre

PARSIDUODA NAMAS

2 šeimynų, įmokėti reikia $500, likusieji lengvu išsimokėjimu, arba mainyčiau ant 1 šeimos kad ir seno namo. Savininkas namie iki 4 val. vakare. Kreipkitės (47)
13626 Eaglesmere av. E. 140 St. car

RADIANT **GAS** ŠILUMA

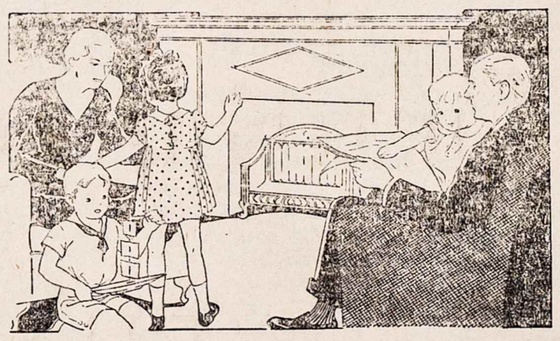

Potogumui—Parankumui Smagumui

Gasiniai namų apšildytojai, iš kurių žinomas radiant šildytojas yra gal but geriausia žinomas tipas, patarnauja daugeliui naudingų tikslų kad net nebutų galima juos visus sužymėti.

Didelė daugybė šildytojų, jų platus įvairumas kainose, jų visiškas pritaikymas prie kiekvienos reikalingos apšildyti vietos, nežiurint kokia ta vieta butų, padaro juos vienus iš populiariškiausių ir naudingiausių budų švaraus, greito, patogaus ir ekonomiško apšildymo.

Jusų pardavėjas aprupins jus tokiu gazo šildytoju kokio jums reikia—ir mes visada mielai juos jums aprodysime kada kreipsitės pas mus.

THE EAST OHIO GAS CO.

East Sixth ir Rockwell
MAin 6640

STONIS RESTAURANT

Didžiausia ir Gražiausia LIETUVIŠKA VALGYKLA

Duodame į stalą skaniausius valgius ir visokius legališkus GĖRIMUS

6824 Superior Ave.

Ateina KALĖDOS

Pirkti deimantų, laikrodžių, laikrodėlių ir kitų brangmenų kreipkitės į seną Lietuvišką vietą. Pirmos rušies laikradėlių taisytojas. Antrašas

JOS. KONECNIG
6107 Superior Ave. Cleveland

BRACES, SUPPORTS DIRŽAI

dirbami ir pritaikomi.
Trusses Pritaikomi Tinkamiausia
Geriausios Elastiškos Kojinės
Ligoninės lovos, ratais kedės etc.
parduodama ar nuomojama
Prieinamos kainos. (52)
The State Brace & Mfg. Co.
1543. E 55th St. Cleveland, O.

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ — Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

Lithuanian Funeral Home

Visiems Lietuviams norintiems naudoti musų kambarius leidžiame dykai.

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsit teisingą patarnavimą: mandagus, simpatiškas, greitas ir geresnis patarnavimas už kitų. Vežimai ligonių pervežimui į ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningos. Žemiausia kaina už palaidojimą, sulyg jusų pasirinkimo. Reikale telefonuokit.

6621 Edna Avenue ENdicott 1763

HOEDL'S MUSIC HOUSE

RADIO IR KITI MUZIKALIAI INSTRUMENTAI
Easy Skalbiamos Mašinos
Refrigeratoriai ir tt.
Pirkit savo kaimynystėj. (50)
7412 St. Clair Ave.

Henninger's Art Store

8809 Superior Avenue

Pilnas pasirinkimas visokių Religiškų Paveikslų, Ražančių, Kryželių, Stovylėlių ir tt. Pirkit savo Kalėdines Dovanas anksti. (50)

WILKELIS FUNERAL HOME

Licensed Funeral Director
6522 Superior Avenue

NORINTIEMS KAMBARIUS DUODAME VELTUI.

Palaidojimo kaštai priklauso nuo šeimos išgalės ir noro. Vienok musų patarnavimas, užjauta, simpatija ir prielakumas yra visiems lygus, be tsižvelgimo į kaštus.

Patarnavimas greitas, aukščiausios rušies ir visais atžvilgiais moderniškas.

HEnderson 9292

P. J. KERSIS

1414 STANDARD BANK BLDG. Kampas St. Clair ir Ontario Gat.
Ofiso Telef. MAin 1773 Namų KEnmore 4740-W.

Parku-parduodu bankų knygutes moku aukščiausią kainą už jas Skolinu pinigus ant namų pirmo morgečio. Atstovauju didžiausias kompanijos apdraudos (insurance) gyvybės, ligoje, nuo ugnies; namus, baldus; pavogimo automobilio, jų susidaužymo, tt. Reikalaujantiems suteikiu patarimus ir teisingą patarnavimą. Kreipkitės pas mane, busit užganėdinti.

REIKALE VISOKIOS APDRAUDOS

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas musų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirmiau šaukite mus negu ugniagesius (firemonus).

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuvių Real Estate ir Apdraudos Agentura

P. P. MULIOLIS

6606 Superior Ave. Cleveland HEn. 6729

IŠPARDAVIMAS VAIKŲ ir VYRŲ SVETERIŲ

DABAR PATS LAIKAS PIRKTI IR TURĖTI SAU ŠILTĄ APSIVILKIMĄ

VYRŲ Užsisegami Meksti Švarkai	$1.25	VAIKŲ Ilga Vilna Zipper Sveteriai	$1.69
VILNONIAI Shaker Užsimaunami	$2.19	VAIKŲ Vilneniai Shaker Užsimaunami	$1.69
VYRŲ Grynos Vilnos Lumber Jacks su ziperiais	$3.95	VAIKŲ Lumberjacketai su Zipperiu	$2.45

THE KRAMER & REICH CO.

7002 Superior Ave. Kampas Giddings Road

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

Dirba Atidarymui Union Trust Banko

Clevelandietis advokatas James Metzenbaum, Ohio valstijos senato narys, ir pirmininkas senato bankų komisijos, su kitais tos komisijos nariais priėjo išvados kad didžiausias Clevelando bankas, The Union Trust Co., kuris uždarytas nuo to laiko kaip Prezidentas Roosevelt paskelbė "bankų šventę", gali buti atidarytas ir varyti biznį po senovei.

Šio antradienio ryte, James Metzenbaum surengė viešą sueigą ir apkalbėjimą to klausimo miesto tarybos kambaryje.

To didelio banko atidarymas butų didelė pagalba visai šiai teritorijai ir daugeliui aplinkinių miestų.

MOTERŲ KLUBO VAKARIENĖ

Praeitą šeštadienį, Lapkričio 23 d., Elmwood Garden salėje atsibuvo Lietuvių Moterų Klubo metinė vakarienė-banketas. Dalyvavo apie 100 narių ir svečių, kaip vietinių taip ir iš musų kaimyninio miesto Detroito.

Programą vedė Klubo pirmininkė Ona Mihelichienė. Pasakius apie vakarienės tikslą, perstatinėjo viešnias iš Detroito, kurios yra valdybos narės Detroito Lietuvių Moterų Klubo. Kalbas pasakė Detroitietė Klubo pirmininkė p. Uvick, Adv. J. P. Uvick ir musų vietinis, chemikas P. J. Žuris.

Komisija šio pokilio buvo: Elena Pečkaičiutė, Ono Myhlingienė, p. Žiurienė ir p. Martišauskienė.

Dalyvavo pažymesni vietos Lietuvių profesionalai ir veikėjai bei veikėjos. Rep.

NORI DAR DAUGIAU UŽ PIENĄ

Clevelandui pieno pristatytojai ukininkai pasiryžę reikalauti dar pakelti kainą už pieną, nors po 10 centų nuo 100 svarų.

Ohio valstijos legislaturoje siuloma sumanymas įvesti valstijinį pieno kontroliavimą. Iš mažųjų pieno ukininkų girdisi tam biliui pritarimas. Didieji priešinasi.

DĖKOS ŽODIS

Moterų Ratelis turėjo kortavimo vakarą penktadienį, Lapkričio 15, Lietuvių salėje, tos pačios apatinės salės langų papuošimui prieš ateinantį S. L. A. seimą naudai. Žmonių susirinko didelis buris. Visi linksmai vakarą praleido, nuotaika buvo jauki. Skiriamam tikslui pelno liko apie $40.

Moterų Ratelis šiuomi labai dėkoja p. Brazauskienei už padovanotus precelius; p. Myhlingienei už bonką degtinės, kuri buvo išleista laimėjimui; p-lei Elenai Baltrukonytei už ineigos dovaną; p-lei Lelijai Maziliauskaitei už grojimą šokiams; ir visoms Ratelio narėms už dovanas kortuotojams. Kartu Ratelis dėkoja ponioms Petraitienei ir Miščikenei bei kitoms, kurios tame vakare darbavosi. Ratelis taipgi yra didžiai dėkingas visiems dalyviams už skaitlingą atsilankymą ir padarymą to vakaro tokiu pasekmingu.

Moterų Ratelio Valdyba.

OPERETĖ STATOMA JAU ŠĮ KETVIRTADIENĮ — LIETUVIŲ SALĖJE — 5 val.

Nepražiurėkit kalendoriaus ir nepadarykit klaidos: Lietuviška komiška operetė iš Pasaulio Lietuvių Kongreso Delegatų prietikių Palangoje statoma ne kurią kitą dieną kaip tik **šį ketvirtadienį, Padėkavonės Dienoje, Lapkričio-Nov. 28 d., nuo 5 val. vakare, Lietuvių salėje.** Publika prašoma pributi nevėluojant, nes veikalas prasidės skelbiamu laiku.

Taipgi primename visiems kurie norite įsigyti pigiau tikietus, pasirupinkit juos įsigyti išanksto. Tą pačią dieną tikietai prie durų bus po 50c. Išanksto perkant — po 40c.

Įžanga pabranginta todel kad visa scena bus naujai papuošta ir veikėjams įtaisyta gražus kostiumai, kas viskas sudaro didesnius veikalo pastatymo kaštus.

(Daugiau apie operetę skaitykit ant 6-to puslapio.)

VAŽIUOJA Į YOUNGSTOWNĄ

Ateinančio šeštadienio vakare, Lapkričio 30 d., didelis buris Clevelando Lietuvių vyksta į Youngstowną, dalyvauti Lietuvių parapijos salėje rengiame vakarėlyje. Salės antrašas yra 923 Shehy street. Kurie dar norėtų važiuoti, gali rengtis, vietos visiems užteks.

Atsilankęs Clevelande Kun. E. Šteigmanas, Šv. Pranciškaus parapijos klebonas, suorganizavo burelį savo draugų, kurie sudarys ten gražų programą iš dainų ir muzikos, ir užkvietė "Dirvos" redaktorių pakalbėti apie Lietuvą ir kartu atvežti parodyti Youngstowniečiams iš Lietuvos pargabentų Lietuvos išdirbinių ir graždaikčių parodą. Paroda ir programas prasidės 7 val. vak. Įžanga 25c.

PRAVESTA REIKALAVIMAS AUTOMOBILISTAMS LEIDIMŲ

Ohio valstijoje įvesta įstatymas automobilių važinėtojams išsiimti leidimus važinėti automobiliais. Dar gubernatorius to įstatymo nepasirašė, bet tikima jis pasirašys.

Leidimai ineis galėn kitą rudenį, Rugsėjo mėnesį. Visi automobilių važinėtojai (ne pasažieriai bet valdytojai) turės išsiimti leidimus automobilių operuoti. Kaštuos 40c.

PERSIKĖLĖ Į KITUS KAMBARIUS

Advokatai Nadas Rastenis ir Jurgis L. Baltrukonis persikėlė iš savo pirmesnės ofisų svitos, tame pačiame budinke, į patogesnius kambarius ir žemesniame aukšte, 804 **Public Square Building** (seniau žinomas kaip Ulmer Bldg.). Taigi, jų ofisas yra tame pačiame budinke, tik žemesniam aukšte, ir tas pats telefonas — MAin 4227.

VYČIŲ 25-TOS KUOPOS VAKARAS

Vyčių jaunimas dirbą gražų tautišką darbą nežiurint visų nepatogumų. Jaunimas, čia gimęs ir augęs, mokosi Lietuviškai vaidinti ir dainuoti, ir tą atlieka labai gražiai.

Štai praeitą sekmadienį Lietuvos Vyčiu 25-ta kuopa turėjo savo "įvairumų vakarą", kuris susidėjo iš vaidinimų, dainų ir kalbos. Gražią, Lietuvius prie vienybės raginančią kalbą pasakė Alekas Banys, vienas iš ankstyvųjų Clevelando Vyčių kuopos organizatorių.

Po programo buvo šokiai, visi turėjo gerus laikus.

UŽ KURIUOS BALSUOTI

Vietinės ir aplinkinių miestų SLA. kuopos, balsuokit už sekančius kandidatus į SLA. viršininkus:

Pirmininku — Adv. N. Rastenis
Vice Pirm. — A. O. Šalna
Sekretorium — M. J. Vinikas,
Iždininku — J. S. Lopatto,
Iždo Globėjais (balsuoti už du)
St. Mockus J. Zalatorius
Dr.-Kvotėju — Dr. S. Naikelis

Jie yra tikri Susivienijimo reikalų rėmėjai ir kandidatuoja todel kad nori organizacijai dirbti ir ją palaikyti.

Kitus kandidatus stato susibučiavę cicilikai su bolševikais. Jie nori Susivienijimo narius apkrauti didesniais mokesčiais, gerai pasipinigauti, o paskui tarp savęs susipešę Susivienijimą suplėšyti ir numarinti.

SLA. Narys.

DAINUOJA OPEROS CHORE

The Cleveland Orchestra šį sezoną stato Severance salėje populiariškas operas. Šį sezoną jau statė "Rosencavalier" ir dabar stato "Carmen". Operos chore dalyvauja Lietuviai dainininkai Bronė Rasiliutė ir Juozas Bendler.

LEISKIT VAIKUS PRIE JAUNOSIOS BIRUTĖS!

Clevelande auga daug gražių vaikų ir mergaičių kurių tėvai norėtų juos matyt išaugant gerais Lietuviais.

Tą lengviausia atsiektis leisdami savo jaunamečius vaikučius prie Jaunosios Birutės choro. Čia jie mokinami Lietuviškų dainų ir žaislų. Priklausymas nemokamai, tik atveskit juos į Lietuvių salę šeštadienį nuo 2 val. po pietų.

$10.00 DOVANA DARŽELIUI

Veikėjas Alekas Banys, kuris gyvendamas Pittsburghe rašė jog skiria $10 Lietuvių Kulturinio Darželio naudai, dabar apsigyvenęs Clevelande tą savo dovaną paveda Lietuvių Kulturinio Darželio valdybai surengti išlaimėjimą tikslu sukelti daugiau pinigų. Pusę tų sukeltų pinigų skiria Darželiui kitą pusę Vilniaus reikalams.

RICHMAN BROS. PAVAIŠINO SAVO DARBININKUS

N. G. RICHMAN

Dėkingi už gerą biznį ir pilno laiko darbą bėgyje praeitų metų, The Richman Brothers Company surengė savo 2,000 darbininkų Padėkavonės pietus ir pokilį savo East 55th St. dirbtuvėje.

Pokilis prasidėjo 1 valandą, kuomet pasibaigė visi darbai ir darbininkai susirinko į kompanijos milžinišką valgomą kambarį, kuris yra antras didžiausias tos rušies kambaris Ohio valstijoje. Jį viršija didumu tiktai Ohio valstijos kalėjimo valgoma salė, Columbus mieste.

Laike pietų griežė ir po pietų šokiams griežė 14 asmenų Richman Family Orchestra, po vadovyste Harold Ormsby.

Ilgas ir įvairs programas sudarė palinksminimo dalį.

Buvo dainų solo, trio ir kvartetų; kiti kortavo, kiti užsiėmė kitokiais žaidimais, ir taip užbaigė gražų popietų. Buvo leista laimėjimui gyvi kalakutai, žąsys, vištos, antys ir šiaip buvo visko pritaikyto šio sezono ir šventės dvasiai.

SKODŽIŲ PAGERBIMO VAKARĖLIS

Lapkričio 15 vakare, Lietuvių salėje atsibuvo smagus ir skaitlingas vakaras pagerbimui Kazimieros ir Juozo Skodžių, jų 55 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvėse ir paties Skodžio 86 metų amžiaus sukaktuvėse.

Paminėjimą surengė jų duktė Ona su savo broliais, prisidedant ir Skodžių anukams.

Senukams atėjus į salę, juos pasitiko susirinkę svečiai ir giminės ir apdovanojo gėlėmis.

Laike vakarienės prie stalo buvo pasakyta kalbos su linkėjimais. Toastmasteriu vakarienėje buvo Petras Luiza.

Dalyvavo keliolika ir musų pažymesnių žmonių.

Skodžiai yra "Dirvos" skaitytojai. Kitados gyveno Baltimorėje. Buvęs.

BRUZDA IR PRIEŠ BURTONĄ

Dar tik savaitė laiko valdės naujas miesto mayoras Burton jau turi priešų.... Mat, jis paleido iš darbų daugelį miesto darbininkų, kurie pradėjo švaistytis po miesto rotušę ir reikalauti pinigų arba darbų.

Iš darbų paleista 1,600 darbininkų. Dauguma jų turėjo darbus per pasitrusimą miesto tarybos narių. Ir miesto tarybos nariai subruzdo prieš Burtoną kam paleido jiems pasidarbavusius žmones....

Miestas neturi pinigų nei algoms apmokėti tiems kurie paleisti. Reikalinga $400,000 išdirbtoms algoms apmokėti.

Kaip tik atsiras pinigų, be abejo ponas Burton padalins darbus tiems kurie jam pasitarnavo šiuose rinkimuose — juk reikės kaip nors atsilygint.

KAS tokio kitokio ir puikesnio yra Richman Brothers Rubuose, kuomi jie skiriasi nuo visų kitų rubų savo gerumu ir darbo atsakantumu.

Tai yra kožnoj siulėj musų tikro, teisingo daro. Tą matysit visoje eilėje musų teisingų, autentiškų stilių. Musų rubų pritikimas ir patogumas aišku kaip diena.

Musų rubai yra siuti musų dirbtuvėje, šeimos akcijų savininkų-darbininkų, kurie į darbą įdeda savo norias širdis kaip ir gabias rankas. Mes parduodam juos savo krautuvėse, be pardavėjų šposų ar kokių nors pakurstančių nebutinumų.

Toliau, jųs nemokat tarpininko pelno; nėra urmininko kaštų; nėra kredito nuostolių; nėra pristatymo išlaidų; nėra pakėlimų padarymui neva nupiginimo.

Musų parduotuvėse pasirinkimas yra labai didelis Siutų, Topkotų, Ploščių ir Vakarinių Rubų....ir daugiausia ką mokėsit už garnitorių tai $22.50

Ekstra Kelinės prie to, $6.00 ▾ Paskiros Kelinės, $2.75 iki $6.00
HIGH SCHOOL SUITS, Mieros 16 iki 20—2 Kelinėm, $18.50

RICHMAN BROTHERS
TRYS PARDUOTUVĖS CLEVELANDE
736 Euclid Avenue — Prospect kampas Ontario
5716 Broadway

Pasiųskit saviškiams į Lietuvą keletą Litų KALĖDŲ DOVANŲ.

"Dirvos" Agentura persiunčia pinigus į Lietuvą greitai ir už mažą kainą. Kreipkitės tuojau, kad jusų dovana spėtų pasiekt Kalėdoms.

"DIRVOS" AGENTURA
6820 Superior Ave. — Cleveland, Ohio

Greta Butterfass
MANUAL THERAPIST
5005 Euclid Avenue
Room 304 — HEnd. 4224
Palaikykit arba atgaukit Sveikatą su pagalba moksliškų masažų sukombinuotu su Gariniu Mineraliu kabinetu, Elektrišku Blanketu, Colonic Irigacija, Šviesos Gydymu Lankausi į namus. Turiu valstijos gydytojų teises. Vokiško ir Amerikoniško mokslo

ATSILANKYKIT ČIA
ATEIKIT pasidaryti po musų krautuvę, kur visokių reikmenų kainos yra prieinamos. Su pirkiniais duodam Eagle stamps. Atsilankę pasakykit kad matėt musų skelbimą šiame laikraštyje, gausit geresnį patarnavimą. Kalėdoms ir Naujiems Metams reikmenis pirkit pas mus. (3)
Addison Hardware Co.
7400 Wade Park Ave. Cleveland

KARPETŲ AUDĖJAI
GRAŽUS IŠ ĮVAIRIŲ SKARULIŲ AUSTI GRINDIMS PATIESALAI PIGIOM KAINOM
K. STEIN
7409 Superior Ave.

KEPTUVĖ
PYRAGAI, KEIKSAI, COOKIES
Pas mus gaunami švieži, skanus ir gražus. Naudojam geriausius miltus, sviestą ir taukus kepime.
UŽSAKYKIT PAS MUS PYRAGUS ŠVENTĖMS IR ŠIAIP IŠKILMĖMS
WETHERED'S BAKERY
7022 Superior Ave.

VISOKIOS APDRAUDOS-INSURANCE
reikalais kreipkits pas mane
Gyvasties apdraudai (Life Ins.) patelefonuokit del paaiškinimų
Apdraudžiu namus nuo ugnies, tornados, taipgi namų baldus ir automobilius; prie to apdraudžiu nuo sužeidimų ir parupinu kitokią apdraudą. Jeigu baigiasi jusų apdrauda ant namo ar kitko, duokit man ją atnaujinti.
C. F. Petraitis
6702 SUPERIOR (viršuje)
Telef. HEnd. 5699

EIKIT PIRKT
tik į tokias krautuves kurios turi savo skelbimus jusų laikraštyje "Dirvoje". Nuėję ko pirkti, priminkit jog matėt jų biznio skelbimą "Dirvoje", gausit geresnį patarnavimą.

PUOŠNŲS RUBAI
Vestuvėms ir pokiliams Dress Siutai (Tuxedo) už labai mažas kainas išnuomojami šioje įstaigoje. Turim didžiausį pasirinkimą tuxedos, dress suits ir cutaways. (52)
Dress Suit Rental Co.
235 THE OLD ARCADE
(elevatorius į 2-rą aukštą)
G. H. Schwane, Mgr.

Geriausia Mėsa
Užlaikome geriausią mėsą ir kitus maisto dalykus žemiausiomis kainomis. Vimiausiom kainom. Kreipkitės musų krautuvėn kada ko prireikia. (52)
JOSEPH KODRIC
1307 ADDISON RD.
Phone HE 3365

TABAKAS — CIGARAI
Geriausias pypkei tabakas, 5 sv. už 50c.; cigaretams tabakas Rusiško ir Turkiško mišinio, ½ sv. 50c. Rankų darboc igarai, 50 dėžėje, už $1.25 dėžė. Geros pypkės, už labai žemas kainas. Milijonai cigarų pigiausia kaina.
Cleveland Tobacco Co.
2133 Ontario St. (52)
Cleveland, Ohio

PIRKIT GERUS ANGLIS NUO

J. J. STANKUS
Švari, duodanti didelę kaitrą, ilgai deganti ir visai mažai pelenų.
Naudojama furnasuose ir pečiuose.
ARLINGTON ICE & FUEL CO.
16201 SARANAC ROAD
GLenville 5787 — Cleveland, Ohio.